

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, lokak. 16 - Wed. Oct. 16, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 41

50 cents

Mieluisa päivä

FITCHBURG, MA - Tarmo Hannula (vas.), Finnish American Club of Saiman sihteeri pitää kädessään palavaa "velkakirjaa" sen sytyttäjän, seuran presidentti Walfrid Mäkelän seurattessa toimitusta. Polttoseremonia pidettiin sunnuntaina, lokakuun 6. päivänä Saiman Puistossa. Vuonna 1978 FACS allekirjoitti \$40,000 velkakirjan uuden klubirakennuksen rakentamiseksi. Nyt 13 vuotta myöhemmin seuran jäsenistö päätti syyskuun kuukausikokouksessaan maksaa jäljellä olevan velkataakan.

YK-lähettiläs Wilhelm Breitenstein:

Pääsihteerin valinnassa kaikki vielä mahdollista

- YK:n uuden pääsihteerin vaali on nykytilanteessa poikkeuksellisen tärkeä. YK elää voimakkaassa murrosvaiheessa, ja uusi pääsihteeri joutuu johtamaan järjestön välttämättömäksi käynnyttävää uudistamista, sanoo Suomen pysyvä YK-edustaja Wilhelm Breitenstein. Hän uskoo, että valituksi voi vielä tulla yllätysnimi.

Samalla kun YK:n toimintaedellytykset ovat ratkaisevasti parantuneet maailmanpoliittisen kehityksen vuoksi, on itse järjestö jäänyt monissa suhteissa ajastaan jälkeen sekä rakenteeltaan että toiminnaltaan.

YK:ssa on toisaalta tarpeelliseksi käyneitä elimiä kuten entisiä siirtomaita varten perustettu huoltohallintoneuvosto, ja toisaalta järjestöllä ei ole esimerkiksi mitään koneistoa ympäristöongelmia varten.

Tässä YK:n uudistuksessa tullaan pääsihteeriksi valittavalta henkilöltä vaatimaan hyvin paljon: voimakkaita otteita, valtiomiestaitoa, hallinnollista kykyä ja poliittista taju.

Pääsihteerin täytyy myös olla uudistamisprosessissa mukana alusta lähtien.

Suurlähettiläs Breitenstein korostaa, että pääsihteerikysymys on vielä täysin avoin huolimatta YK:ssa liikkuneesta tiedosta, jonka mukaan turvallisuusneuvoston pysyvien

jäsenten kaavailuissa olisi enää mukana kolme henkilöä: Puolan ulkoministeri Krzysztof Skubiszewski, YK:n humanitäärisiä toimia Irakissa ja sen naapurimaissa johtava Sadruddin Aga Khan sekä Kanadan pääministeri Brian Mulroney.

Julkisuudessa on aiemmin mainittu ehdokkaina lähes 30 nimeä, niiden joukossa mm. Suomen ulkoministeriön valtiosihteeri Martti Ahtisaari.

"Huippupoliitikko johtavasta maasta"

Breitenstein arvelee, ettei tieto mainituista kolmesta ehdokkaasta ole täysin perätön. Tämä ei kuitenkaan suinkaan

merkitse, että tästä eteenpäin harkittaisiin vain näitä kolmea, hän lisää.

Tieto on Breitensteinin mukaan kuitenkin ensimmäinen selkeä viittaus siihen, ettei afrikkalaisella ehdokkaalla näytä olevan suuria mahdollisuuksia. Afrikan maat ovat vaatineet pääsihteerin virkaa itselleen vedoten siihen, ettei YK:lla ole koskaan ollut afrikkalaista pääsihteerinä.

Tieto kolmesta ehdokkaasta näyttää myös tukevan arvelua, että pääsihteeriksi valitaan henkilö, jonka nimi ei ole tähän asti mainittujen joukossa, Breitenstein jatkaa.

Hän uskoo, että valituksi voi vielä tulla yllätysnimi. Pääsihteerin virka on nimittäin muuttuneessa maailmantilanteessa tullut niin halutuksi, että siihen voi jopa tulla huippupoliitikko johtavasta maasta. Tällainen olisi ollut mahdotonta vielä 70-luvun puolivälissä ja 80-luvun alussa, toteaa Breitenstein.

Hän toivoo, että pääsihteeri valitaan mahdollisimman pian, jotta hän ehtisi kunnolla pa-

neutua tehtävänsä ennen astumistaan virkaansa tammi-kuun alussa. Tämä jottei kävisi niin kuin tietyllä tavalla Kurt Waldheimin luovuttaessa tehtävänsä nykyiselle pääsihteerille Javier Perez de Cuellarille; miehet ehtivät tuskin vaihtaa sanaakaan.

Wilhelm Breitenstein

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA

pages 8-10

- Sirkka Höglund's drawings on exhibit at Gardner college
- Finnish American Club of Saima burns its mortgage

- Making of Finnish America conference coming up soon
- RAIVAAJA tribute continues

Vieraita avaruudesta mantelipilvin pimein

Karjalohjan Nummijärven molskahtanut ufo ei voi olla aito. Karjalohjan ufo putosi, mutta kunnon ufo lentää jo määritelmän mukaan: ufo on "tunnistamaton lentävä esine" (unidentified flying object).

Sitä paitsi Nummijärven mutapohjasta löytyi vain kivi ja laho tukinpatkka. Eikä pieniä vihreitä miehiä näkynyt taaskaan.

Ufofarssi alkoi, kun äiti ja tytär näkivät vaalean metrin mittaisen esineen iskeytyvän järveen ujeltaan kuin suihkukone. Se oli milloin sääpalo, milloin avaruusromu tai kalasääski. Villeimpien huhujen mukaan palokunta ja armeija eivät löytäneet ufoa, koska tappajahauki söi sen.

Kesän kutkuttavin uutinen kiehtoi joka tapauksessa ihmisten mieltä, ja sitä seurattiin kuin takavuosisien huikeita ufofarinoita konsanaan.

Kuusamon ufo jätti pesuvedet hangelle

Ufovillitys alkoi Yhdysvalloissa 1947, kun Kenneth Arnold lenteli pienkoneella Seattlen lähellä. Yllättäen hän näki joukon kiekkomaisia tai mantelinmuotoisia lentäviä esineitä. Kennethin mielestä ne olivat aivan kuin hyppiviä lautasia!

Siitä syntyi nimitys lentävä lautanen. Puolessa vuodessa Yhdysvaltojen ilmavoimat sai niistä yli 150 havaintoa. Sitten keksittiin, että ufoissa lenteli pieniä vihreitä olentoja. Pian ufoista tehtiin jo diskoja ja huoltoasemia.

Suomea lentävät lautaset alkoivat valloittaa pari vuosikymmentä sitten. Niiden kuuluisin näyttäytymispaikka oli Pudasjärvi. Tutkimuksissa ei kuitenkaan löydetty mitään

merkittävää.

Kuusamon Saapungissa 1971 nähty ufo pysyi uutisissa pitkään, kun sen jättämiä vihreitä jälkiä tutkittiin Ruotsissa ja Englannissa saakka. Suomessa kemistitohtori Birger Wiik totesi, että ufon jätökset olivat "pesuvettä hangella". Moni ihmetteli, oliko joku tiskannut lentävän lautasen.

"Outo esine piipitti Hyrynsalmen taivaalla"

Ufot risteilivät Suomen ilmatilassa tiuhempaan kuin Finlain koneet. Hyrynsalmen taivaalla piipitti outo esine 1967. Samana vuonna Tampereen lentävä lautanen oli juopunut traktorikuski, joka aiheutti salaman tapaisen valoilmion ajamalla päin lyhtypylvästä.

Kuusajaskarissa lenteli puto ylösalaisin 1971. Myöhemmin siitä tuli Arcturus-tähti. Outo valorivi eli laskeutuva lentokone pelotteli neljää nuorta Tuusulassa jouluna 1975. Vieremällä odotettiin pientä vihreää miestä.

Suomessa toimi 1970-luvun vaihteessa Kansainvälinen UFO Tutkimusvirasto. Ufointoilijat istuivat ahkerasti seminaareissa.

Nurmijärven interplanetaarisen seuran jäsenet uskoivat vielä 1978, että ufot pitävät Nurmijärveä tukikohtanaan. Havaintoja tehtiin tuhkatieheään: takajaloillaan kävelevät mustat katit puhuivat postelooneille, ja avaruusalusukset jättivät hangille nokihuihuksia.

Ufoja havaitaan jatkuvasti, ne paljastuvat usein ilmapalloiksi, tähdiksi tai lentomainoksiksi

Ufokuume alkoi laskea 1980-luvulla, mutta vielä 1985 Merijärvellä ihasteltiin ufoa, joka oli kaunis kuin joulukuusi.

"Lentävä sikari hajosi kappaleiksi"

Yleensä ufot kuljeskelevat ja leijailevat sinne tänne, kunnes ottavat määrätietoisuutta suunnan ja katoavat jäljettömiin. Helsingin yli lensi 1969 puoli tusinaa tuntematonta esinettä. Kalliossa olleen silminnäkijän mukaan ne tulivat Herttoniementä ja katosivat Töölöön. Ylä-Savossa nähtiin 1968 lentävä sikari, joka hajosi myöhemmin kappaleiksi.

Ufot häipyvät viimeistään silloin, kun paikalle ilmestyy virkavalta, armeija tai lehtimiehiä. Mutta Suomussalmen Pyyvaarassa kesäkuussa 1967 maanviljelijä ei päästännyt ufoa karkuun. Hän juoksi sen kiinni. Veli ja talon pystykorva seurasivat jahtia vierestä.

Ufot liikkuvat usein lähellä toisiaan. Karjalohjankin ufolle löytyi kumppani, kun Taipalsaarella kuultiin outo vihellys. Maasta löytynyt epäilyttävä alumiinimöykky oli viime tal-

vena palaneen moottorikelkan osa.

Ufoista voi saada ihottumaa

Ufohavaintojen tarkkuutta ja luotettavuutta on vaikea tarkistaa. Silminnäkijöihin ufot jättävät outoja merkkejä: ihottumaa, päänsärkyä, rikin katkua vaatteisiin... Huikkeimissa ufotutuuissa ihmisten kaltaiset avaruusolennot eli humanoidit sieppaavat ihmisiä.

Joka kymmenes ufohavainto jää vaille lopullista selitystä. Tunnistettuja havaintoja sanotaan ifoiksi. Yksikään niistä ei ole ollut vieras ulkoavaruudesta.

Ufoista otetut - tai tehdyt - valokuvat ovat usein suttuisia ja epäselviä. Niitä pystyy valmistamaan lähes kuka tahansa.

Yhdysvaltalaisen tutkimuksen mukaan valtaosa ufohavainnoista johtuu erilaisista valoilmioista pimeän aikana, jolloin kohteita on vaikea tunnistaa. Eniten outoja valoilmioita aiheuttavat tähdet ja planeetat, lentokoneet ja niiden vetämät mainokset sekä meteorit ja avaruusromu. Ne

hämäävät silmää, joka ei pysty havaitsemaan kaikkea.

Harvinaisempia syyllisiä ufohavaintoihin ovat muun muassa satelliitit, ilmapallot, valonheittimet, ohjukset, valoamukset, leijat, pilvet ja heijastukset. Itä-Suomessa havaitut oudot valoilmiot ovat usein Neuvostoliitossa sijaitsevan koeaseman rakettilaukaisujen jälkiä.

Päivällä ulkoavaruudesta tulevia vieraita ovat pilvet, linut, Venus, meteorit ja sääpallot. Myös suokaasu ja pallosalama voivat näytellä ufon virkaa.

Venuksen partioalus oli pölymurin kansi

Yhdysvaltojen ilmavoimat keräsi 1952-69 yli 13,000 uforaporttia. Lopulta sotilaat kyllästyivät, kun yksikään ufo ei ollutkaan Neuvostoliiton salainen ase.

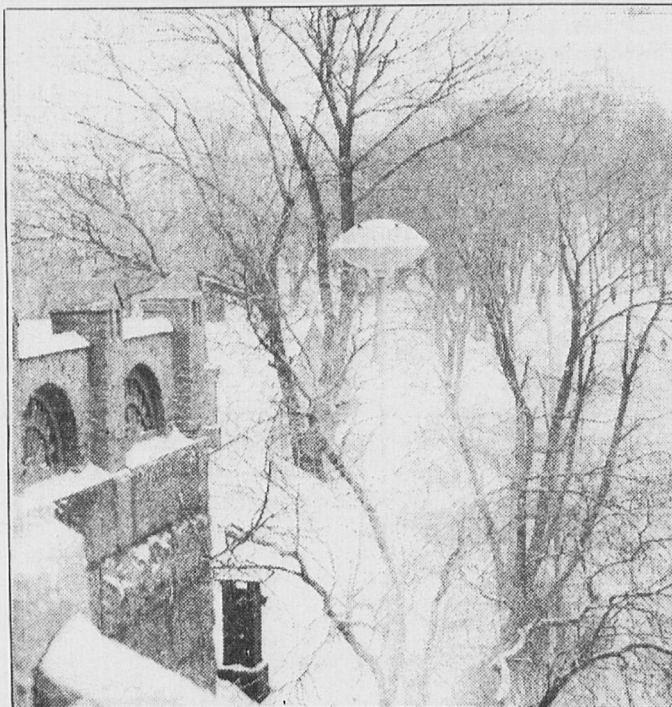
Etelä-Euroopassa ufot parveilivat samaan aikaan niin, että Italiassa hämmästeltiin, kun eräänä päivänä ei nähty ainoatakaan lentävää lautasia.

Ufot tekivät Italiassa jopa surmansilmukoita ilmassa ja polttivat poppelimetsikön. Silminnäkijät saivat seville, että marsilaiset rakastavat kukkia, eivät tee pahaa ihmisille, ovat noin metrin mittaisia sekä käyttävät kypärää ja haarniskaa.

Yhdysvaltalainen George Adamski pääsi ensimmäisenä ihmisenä 1955 oikein ufon kyytiin. Alunperin hän kirjoitti vain tieteisromaanin. Siitä tuli totta, kun kirja myikin ufomaisen paljon.

Adamskin "Venuksen partioalus" paljastui myöhemmin pölynimurin kanneksi, vuosimallia 1937.

Pekka Karvonen

Ufo nousi lumikinoksesta Turussa 1971 ja jätti jälkeensä suihkukoneelle ominaisen vanan. Hienoinen lumikerros ufon päällä ei peittänyt kahden sisään vedetyn antennin päitä.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905

(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass. Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX (508) 345-1007

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: Yhteensä \$5,064.45

Lokak. 8. p:nä kuolleen
Sulo Wehterin muistolle
Impi Salomaa & Joanne Menice
S. Weymouth, MA \$20.00
Aune Wehter Koestler, New York, NY \$10.00

Kiitos lahjoittajille!

Exchange rate

October 14, 1991

1 Finnish mark = US\$.2427

US\$ = 4.1200 FMK

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Lokakuun 23 p., Severi
Lokakuun 24 p., Asmo
Lokakuun 25 p., Sointu
Lokakuun 26 p., Amanda,
Manta Niina
Lokakuun 27 p., Helli, Helle,
Hellä, Hellin
Lokakuun 28 p., Simo
Lokakuun 29 p., Urmas

Juuret Suomessa

Radio Finland

Radio Finland lähettää Yleisradion ohjelmaa ulkomaille. Talvikaudella 1991-1992 Radio Finland lähettää viikottain viiden minuutin ohjelman Juuret Suomessa 1992 -tapahtumista ja valmisteluista. Lisäksi siinä on ulkosuomalaisten haastatteluja.

Ohjelmat ovat englanniksi, saksaksi, suomeksi ja venäjäksi. Ranskaksi lähetettävää ohjelmaa on harvemmin ainakin aluksi. Ohjelmilla on yhteinen tunnuslogo.

Jotta ohjelmia voidaan kuunnella ulkomailta, tarvitaan lyhytaaltoradio. Tällöin USA:ssa valitaan 15400 kHz (19 m), Euroopassa 11755 kHz (25 m) tai 9550 kHz (31 m).

Tarkempia tietoja sekä ohjelmista että taajuuksista saa tilaamalla ilmaisen esitteen osoitteesta: Radio Finland, PL 10, 00241 Helsinki, Finland

Matkailusta

Juuret Suomessa 1992 -juhluvuosi lähestyy. Finnarin on nyt suunnittelemassa erityisetuun matkustajille. USA:ssa annetaan \$100 alennus edestakaisesta lentolipusta etuseteliä vastaan. Tämän lisäksi 16 hengen seurue saa yhden ilmaisen lipun.

Toronton linjan lopettamisen hankaloittaa Kanadan suomalaisten matkaa, mutta NYC:n kautta lennettäessä Finnairin alennukset koskevat myös heitä.

Lisäksi Finnairilla on ulkomalaisille tarkoitettu huokea holiday-ticket, jolla voi lentää Suomen sisäisillä lennoilla li-

pun voimassaoloajan.

Toinen vaihtoehto lentomatkailijoille on ostaa sydänke-sällä voimassa oleva alennuslippu, jolla saa noin puolet edestakaisen lipun hinnasta pois.

Muutkin liikenneyhtiöt har-kitsevat etujaan ensi vuodeksi, Valtion Rautatiet myyvät erikoishintaista Finnair Passia ja linja-autoyhtiöt omia alennuksiaan. Aina kun matkustaa Suomessa, on syytä kysyä myös lapsi-, opiskelija- ja eläkeläisalennuksia.

Hotellit ovat myös varautuneet antamaan alennuksia Juuri-matkailijoille. Maan suurimmat hotelliketjut Arctia, A&P ja Sokos Hotels antavat hinnoistaan tuntuva alennuksia koko vuoden.

Suomen hotellien hintataso on aika korkea, mutta nyt juh-lavuoden kunniaksi hinnat lasketaan alas. Myös useat yksittäiset hotellit antavat alennuksia, joten matkailijan kannattaa aina kysellä erityistä Juuret Suomessa -hintaa.

Sotaveteraanit

Tiesitkö että:

- niillä rintamasotilailla tai rintamapalveluun osallistuneilla, joilla on rintamamies-tunnus, on oikeus kuntoutukseen Suomessa.
- kuntoutusta varten tarvitaan lääkärin lausunto, josta ilmenee kuntoutuksen tarve. Lausunnossa on oltava tilakuvauksia terveydestä. Usein ulkomailta tulevat anomukset on hylätty juuri sen takia, että lääkärin lausunto on liian suppea eikä siitä ilmene onko kuntoutukseen tarvetta.

● kuntoutus on ilmaista ja sisältää yöspidon, alku- ja lopputarkastuksen, kuntoutusohjelman ja hoitoja.

● kuntoutus kestää kaksi viikkoa.

● Kuntoutukseen pääsyä annetaan Tapaturmavirastosta, PL 69, 00520 Helsinki, Finland.

● kuntoutusalanomus saa olla vapaamuotoinen ja siihen on liitettävä mukaan yllämainittu lääkärin lausunto.

● Kela korvaa matkakulut halvinta matkustustapaa käyttäen. Jos tarvitaan erityis-kulkuneuvoa, kuten taksia, on siitä oltava erillinen maininta lääkärintodistuksessa.

● kuntoutettavan on palattava asuinmaahansa viikon tai parin kuluessa hoidon jälkeen, muussa tapauksessa Kela ei korvaa matkoja.

● Kela maksaa matkat jälki-käteen. Mukaan on liitettävä selvitys kuntoutukseen osallistumisesta.

● Kuntoutukseen pääsystä tulee päätös.

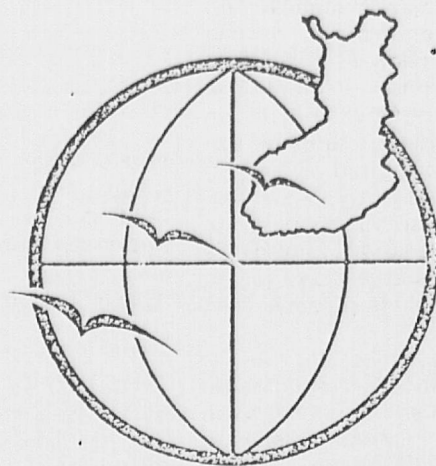
● Anoja voi esittää toivomuksen siitä, minnepäin Suomea hän haluaa kuntoutukseen, la-toksia on n. 50 kpl. Muussa tapauksessa hänet ohjataan pääkaupunkiseudulle.

● Kansallinen Sotaveteraanipäivä on 27.4. 1992 ja ulko-suomalaiset sotaveteraanit ovat kunniavieraita.

● Puolustusvoimain lippujuhla pääparaateineen on 4. 6. 1992.

Ilmoittautumisaikoja

Juuret Suomessa 1992 -juh-lavuoden lopullista tapahtu-

makalenteria ollaan nyt teke-mässä. Suurin osa korjauksista on päivämäärien täsmennyksiä. Kalenteriin on lisätty sellaisia tapahtumia, joiden suunnitelmat olivat aivan alullaan viime vuoden-vaihteessa, eivätkä ne ehtineet edelliseen kalenteriin mukaan.

Muutamia tapahtumiin on ilmoittaututtava ennakolta. Tässä on aikarajoja ennakkoilmoittautumisille (joista ehkä joustetaan tarpeen tullen):

Pesäpalloilun ulkosuomalaismestaruuskilpailun alustavat ilmoittautumiset marraskuun loppuun mennessä.

Roots Golf Tournamentin -maailman ensimmäisen ulkosuomalaisten välisen golfkisan - järjestäjät toivovat ilmoittautumiset lokakuun loppuun mennessä.

Naisten Kymppiin, 10 kilometrin juoksukarnevaaliin, pyydetään ilmoittautumaan vuoden loppuun mennessä.

Finlandia hiihtoon on hyvä ilmoittautua vuoden loppuun mennessä.

Rippikoululeireille tulevien on syytä ottaa yhteyttä jo syksyn aikana sen paikkakunnan kirkkoherranvirastoon, jonne halutaan tulla.

Kansanmusiikin ulkosuomalaiskisaan (Mäntsälässä 3-10 hengen kuoroille ja orkestereille) ilmoittaututaan loka-kuun loppuun mennessä.

Osallistuminen joihinkin yllämainittuihin tapahtumiin on maksullista. Hinnosta, ilmoittautumisesta ja ohjelmasta kannattaa kysyä etukäteen suoraan tapahtumien järjestäjiltä. Kaikkien yllämainittujen tapahtumien osoitteet on lueteltu Juuret Suomessa -tapahtumakalenterissa, joita voi tilata ilmaiseksi USA:ssa ja Kanadassaa puhelimitse 1-800-FIN-INFO, Ruotsissa kirjeitse osoitteesta Finska Turistbyrå, Kungsgatan 4 A, S-11143 Stockholm, muissa maissa Suomen matkailutoimistolta tai Suomi-Seuralta, Mariankatu 8, 00170 Helsinki, Finland.

Suomalainen elokuva palkinnoille Portugalissa

Suomalaiselokuva menestyi Portugalissa pidetyillä Figueira da Fozin kansainvälisillä elokuvafestivaaleilla. Dokumenttielokuvien sarjan pääpalkinnon voitti Gideon Gitain käsikirjoittama ja ohjaama Sotilaan päiväkirja.

Näytelmällisten elokuvien sarjassa sai erikoismaininnan Anssi Mänttärin käsikirjoittama ja ohjaama Muuttolinnun aika. Sen on tuottanut Reppufilmi Oy. Elokuva on Mänttärin kolmastoista pitkä elokuva.

Muuttolinnun aika kuvaa isän ja tyttären välistä suhdetta. Pääosissa ovat Antti Litja ja Hanna Manu.

Suomessa elokuvan ensi-ilta oli maaliskuussa. Seuraavan kerran Muuttolinnun aika esitetään kansainväliselle yleisölle Lyypekin pohjoismaisilla elokuvapäivillä, joita vietetään marraskuun alussa.

Passien hinnat nousevat

Passien hinnat nousevat marraskuun alusta. Uusi aikuisten kymmenen vuoden passi nousee 35 dollarista 55 dollariin. Lasten viiden vuoden passi nousee puolestaan 20 dollarista 30:een.

Valtion passitoimisto perustelee hinnankorotuksia työ- ja materiaalikulustannusten nousulla. Samalla passeista tehdään vaikeampia väärentää ja turvallisempia.

USA:ssa on kaikkiaan 12 eri passitoimistoa ja monet postitoimistot välittävät myös passeja kansalaisille.

Tauno Tiusanen professoriksi Skotlantiin

Tohtori Tauno Tiusanen, 50, on valittu vertailevan taloustieteen professoriksi Glasgow'n yliopiston Neuvostoliitto- ja Itä-Eurooppa -instituuttiin. Uuteen tehtävänsä Skotlantiin Tiusanen siirtyy ensi vuoden alussa.

**FINLANDIA FOUNDATION® TRUST
FINLANDIA FOUNDATION®, Inc.**

Scholarship Applications

for study in the U.S. or in Finland

due by February 15, 1992

Requirements:

- Citizen of the United States or Finland
- Accepted to an accred. institution of higher learning
- For study in Finland or Finland related subjects in U.S.
- Submission of application form, with attachments

For information and application forms, please contact:

**Ensio E. Aalto, Ph.D., Chairman
Finlandia Foundation Scholarship Committee
112 Rowayne Park
Bridgewater, MA 02324**

URHEILUA

From the desk of Stig Häggblom:

Sinikka Keskitalon ja Risto Ulmalan mukana Minnesotan kylmällä maratonilla

"Twin Cities Marathon", tätä oli Saarijärven Ponnistusta edustava ja Jyväskylässä asuva Risto Ulmala suunnitellut helmikuusta lähtien. Hänen elämänsä ensimmäinen maratonjuoksu ja Minneapolisin ja St. Paulin kymmenes!

Kun tuli tästä kirjoitettua, niin tuli myös asiaa seurattua, vaikka oli lennettävä melkein yli puolet tästä mantereesta.

Päivä oli lokakuun 6. päivä. Edellisenä päivänä oli satanut lunta ja rakeita. Valtava viima pyyhkäisi yli Minnesotan 10,000 järven.

Aamutunneilla juoksupäivänä tuuli tyyntyi ja lähdön tapahtuessa klo 8 aamulla oli jo kirkas päivä tulossa, mutta lämpötila edelleen jonkun verran pakkasen puolella, siis erittäin kylmää.

Siinä ulkonaiset puitteet.

Risto Ulmalan ensi kokeilu epäonnistui. Mies, joka Suomea edustaen oli Tokion MM:ssä ollut seitsemäs 5,000 m loppukilpailussa, ei näennyt vauhtiin.

Tuollainen 2.12 -saavutus olisi ollut realistinen ja vienyt Ulmalan kertaheitolla Suomen kuuden parhaan maratoonarin joukkoon.

Kenraaliharjoitus edellisenä sunnuntaina oli onnistunut, "Great Race" Pittsburghissa, 10 km pitkä maantiejuoksu jossa menttiin kovaa. Meksikon Quintanilla, joka reittiennätyksellä voitti ajalla 27.43, meni kovaa mutta irtaantui Ulmalasta, jonka heikkoutena edelleen on loppuki-

ri, vasta lopussa. Ulmalan aika 27.51, radallakin saavutettuna ja nyt toinen, on aika hirmuinen. Nyt oltiin kadulla ja matka oli oikein mitattu.

Ehkä tämä "tyhjennys" oli kuitenkin maratonia ajatellen ollut liikaa?

★

Ulmala ei selitellyt, mutta pohkeet ja lantio olivat jäässä ja tukossa jo ensimmäisen mailin jälkeen.

- Ei siinä kovaa menty. Kaikki pelas, muttei jalat.

Kaikki merkit viittasivat keskeyttämisen pakkoon. Kuitenkin Risto jatkoi, koska vaikeuksista huolimatta vauhti oli sangen sopiva.

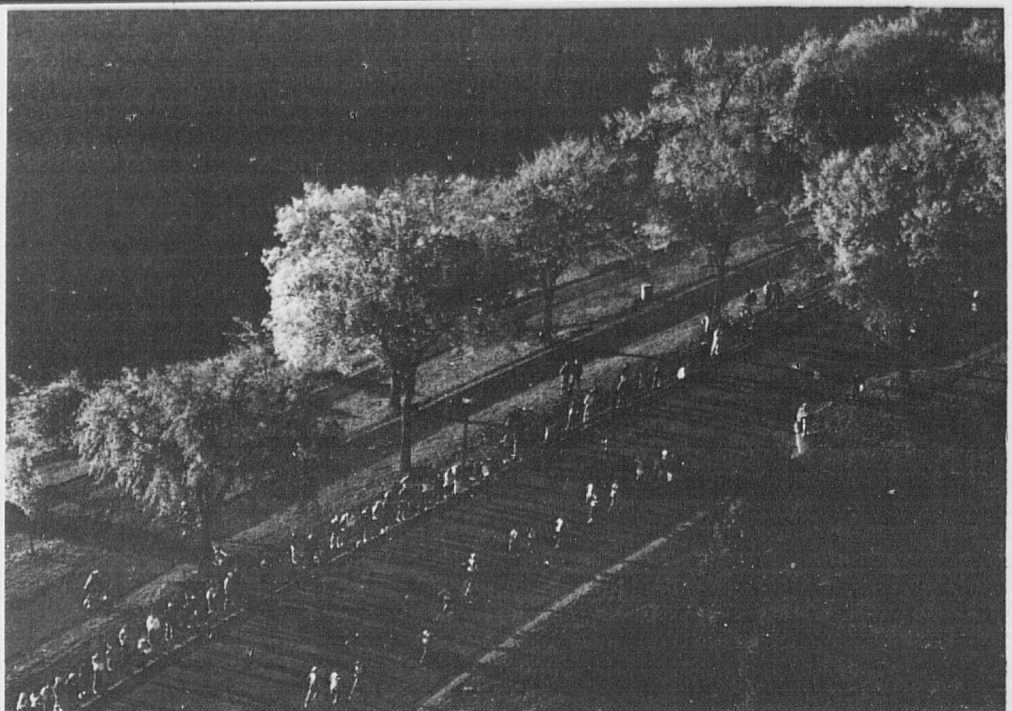
Kauniit järvimaisemat jäivät taakse ja siirryttiin Mississippijoen puistorantamille.

Kun oltiin maratonradan puolessa välissä merkittiin ajaksi 1.06,30 ja Risto oli edelleen kärjessä mukana. Näin pitkää matkaa hän ei ollut kilpailussa suorittanut ja pisin harjoituslenkki oli ollut 33 km.

15 mailia, ja tuskin hengästynyt suomalainen jätti homman sikseen. Jalat eivät kerta kaikkiaan toimineet. Kärki-juoksijat olivat näköpiirissä.

★

Malcolm Norwood, Australiasta, Ulmalan ikäinen juoksija, niinikään ensikertalainen, mutta puolella matkalla jo 1.02 -ajan saavuttanut, voitti

Voi olla, että kauneimmat maratonjuoksun maisemat maailmassa ovat Minnesotan "Twin City Maratonilla" ja Helsingin kesäisessä juoksussa. Kuvassa näkyvässä kohdassa Risto Ulmala oli vielä juoksussa mukana, mutta ei enää 15 mailin kohdalla. Eipä kuitenkaan jäänyt maisemia ihailemaan.

kirikilvan. Ajaksi merkittiin 2.12.10.

- Käytän voittamani 25,000 dollaria harjoitteluun Euroopassa. Siellä ne olympiakisatkin ovat. Haluan juosta Barcelonassa maratonin, iloinen Norwood selitti.

Häneltä kaikki onnistui.

Toiseksi tullut Robert Kempainen sai ajakseen 2.12.13. Kemppaiselta melkein kaikki onnistui. Ei kuitenkaan suomenkielen puhuminen, eikä loppukiri. Australialainen oli vahvempi.

25-vuotias lääketieteen ylioppilas on kotoisin Minnesotasta ja koko USA:n maastojuoksumestari. Maaston MM-kisat ovat maaliskuussa Bostonissa, mutta keväällä on myös olympiakatsastukset USA:n osalta Ohiossa.

- Mene ja tiedä. Tuli harjoitusrahoja, mutta myös päävaivaa, Robert Kemppainen totesi.

★

Naiset kilpailivat yhtä suurista rahoista kuin miehet. 2.31,31 -tuloksella Janis Klecher voitti naisten kilvan. Hän on 32-vuotias.

Mukana ikämiehissä (naisissa) oli Sinikka Keskitalo Tampereelta. Laurie Binder, 44, voitti tämän sarjan (5,000 dollaria). Aika oli 2.35,08. Sinikka juoksi vuoden parhaansa, 2.41,12 ja kuittasi 2,000 dollareita nämäkin.

- Taisi olla elämäni viimeinen maraton. Niitä onkin jo lähes 30, joten on aika lope-talla. Olen ryhtynyt opiskelamaan ja käyn tätä nykyä Tampereella emäntäkoulua - näin Sinikka.

Sinikka on vasta 40, joten on varaa tuotakin päätöstä tarkistaa.

★

Miesten sarjan ykkönen ja

kakkonen olivat maratonin ensikertalaisia. Olisi tuohon joukkoon ja vaikkapa kolmannen sijan 10,000 dollarin kuittajaksi sopinut aloittelija Ulmalakin.

- En usko, että onnistuminen olisi minun ensi vuoden suunnitelmiin vaikuttanut.

Päämatkani Barcelonan Olympiakisoissa on 10,000 m juoksu. Voi olla, että seuraava maratonin kokeilun aika on ensi vuoden marraskuussa, kun on New Yorkin vuoro.

Maltillisuutta ja pitkäjännitteisyyttä vaatii kilpaileminen maailman huipulla. Harjoitusohjelma ensi vuodelle on Ristolla valmiina.

Uskoa täytyy olla. Muuten se ei onnistu.

Ei varmaankaan onnistu.

Mutta vastoin käymisestä on myös toivuttava. Se on tätä kovaa leikkiä huippu-urheilijan elämässä.

Aki Rahusella on kova hinku takaisin tenniksen huipulle

Kent Carlssonin (oik.) mukaan Aki Rahunen omaa nopeutta ja hyvän pelisilmän.

Suomalaisen tennismattilaisen Aki Rahusen ja ruotsalaisen entisen huippupelaajan Kent Carlssonin yhteistyö alkoi elokuussa, kumpikin osapuoli on tilanteeseen tyytyväinen.

"Teknisesti Akilla on mahdollisuudet vaikka kuinka korkealle. Fyysisesti hän on vielä hieman heikko, vaikka hänen jalkansa ovat testien perusteella erinomaisessa kunnossa", sanoo Carlsson, joka vasta 23-vuotiaana on itse jo tenniseläkeläinen. Parhaimmillaan kuudentena maailmanlistalla ollut ruotsalainen luopui ammattilaisurastaan vuosi sitten toistuvien polvivammojen vuoksi.

"Kent on tuonut harjoitteluuni paljon uusia jippoja. Hän on monipuolistanut treenejä-

ni", sanoo Rahunen, joka on pudonnut ammattilaisten hierarkiassa sijalle 162. Noin vuosi sitten Rahunen oli nousukierteessä (57:s parhaimmillaan), mutta jatkuva tappio-kierre on nakertanut 19-vuotiaan suomalaisen itseluottamuksen lähes pohjalukemiin.

Kaksikko työskentelee pääasiassa Monte Carlossa, missä kumpikin asuu. Veroparatiisissa löytyy myös harjoitusvastustajia, sillä monet maailman tennismattilaisista asuvat myös Monacon kääpiövaltiossa.

Rahunen harjoittelee nyt jopa neljästi päivässä. Hän on nyt pitänyt kilpailutaukoa jo runsaan kuukauden. Se jatkuu marraskuun alkuun, jolloin Rahunen osallistuu Helsinki Openiin.

"Itseluottamus löytyy harjoittelun ja menestyksen kautta. Aki palaa kisoihin vasta kun hän on valmis niihin", Carlsson sanoo.

Tuija Toivonen pronssille Berliinin maratonilla

Kestävyysjuoksija Tuija Toivonen sijoittui ennätysajallaan 2.28,49 kolmanneksi Berliinin kuuluisalla maratonilla. Toivosen aika uupuu neljä sekuntia Päivi Tikkanen kahden vuoden takaisesta Berliinin maratonin voittotuloksesta, joka on myös Suomen kaikkien aikojen nopein naisten aika maratonilla.

Kilpailun voitti Puolan Renate Kokowska ajalla 2.27,35. Yhdysvaltain Kim Jones oli toinen 15 sekuntia heikomalla ajalla. Kokowska aloitti kirinsä puolisen kilometriä ennen maalia.

Tuija Toivonen putosi Kokowskan ja Jonesin vauhdista nelisen kilometriä ennen maalia. Toivosen aiempi ennätys maratonilla oli 2.29,26, jolla hän sijoittui toiseksi Bostonissa vuonna 1988.

Ihmisen arkielämää

Yö on pimeä kuin maailman alku. Myrsky raivoaa ja äriyyvetten päällä. Rannan puutkin kumartuvat sen voiman edessä. Sade rapisee katolla, joskus vesiryöppy heittäytyy koh-ti akkunoita kuin tullakseen sisälle. Ihminen on pelosta hiljaa, vain kissan pyöreät silmät välkkyvät sängyn alta. Ja aamu sarastaa ja valkeus voit-taa.

Ihmisen elämässä on kaksi pyöreää aluetta, on terve maailma ja sairas maailma. On aivan oikein että niin kauan kuin on elinkuntainen nauttii jokaisesta päivästä, laittaa pileitä, järjestää kanssakäymisiä, konsertteja, tanssia, matkustaa, se avartaa näkökulmia ja voi heittää homeiset ajatukset tiehensä. Sillä joku päivä se jokaisen kohdalta loppuu.

Istuttiin Sarleksen sydänlääkärin odotushuoneessa ja sielä eräs herramies viritteli keskustelua, "Ensimmäisenä työtä, kasvatetaan perhe ja odotetaan sitten niitä Golden Years, jolloin kaikki huolet ja työn painostus loppuu, voi rentoutua ja nauttia ehtooppäivien levosta. Ja tässä sitä nyt ollaan lääkärin vastaanotolla, sairaaloissa ja kotona jokainen kärsii tuskansa".

Se on varmasti ollut joku nuori, runosieluinen heppu, joka nimen Golden Years on keksinyt. Eiköhän ne Kultaiset vuodet kuuluneet paremmin siihen aikakauteen kun oltiin muutaman vaaksan mitaisia, pyörittiin äidin helmoissa ja isän silmän alla. Kisailtiin niin että tanner tömisi ja elämän ankara käsi ei vielä yltänyt lyömäiskuihin. Kuinka moni työelämän päätyttyä saa nauttia Kultaisista Vuosista, ehkä puolet.

Minäkin ryömin sinne sairasympyrään kun flunssan jälkitautina sain pahanlaisen astmataudin. Kuvitelkaa sitä tunnelia, joka kulkee keittämättömän makaronipuikon läpi, sen verran ilmaa saat keuhkoihisi. Astma on hengenvaarallinen tauti, se on kuin peto joka väijyy nurkan takana ja iskee armottomasti. Tässä pari vuotta sitten eräs nuori tyttö nukkui niin sikeästi, että kun heräsi ja ei saanut heti apua, tukehtui omaan limaansa.

Yritin nukkua olohuoneen tuolissa parisen viikkoa. Jos sinulla on astma, et kyllä pane pitkäksi petille ja paina päätä tynnyyn. Ilma loppuu heti. Sarles hätäpäissään soitti lääkärille, että eukko vetää viimeisiä hengenvetoja, mitä tehdä? Lääkäri käski heti lennättämään minut New Lon-

donin sairaalan Emergency-osastolle. Ajattelin jo mennessä, että taitaa tulla lähtö Pyhän Pietarin puheille, mutta ei hän minua huolinut, oli kuulemma suuri jono jo odottamassa.

Oli illansuu ja huoneessa oli viitisen kymmentä potilasta, oli astmaattikkoja, douppareita, alkoholisteja, tupakoitsijoita ja sydänsairaita. Tupakoitsijat ja doupparit menivät välillä ulos ja me saatiin sitten hengittää tupakansavua ja marijuanen imelää hajua. Kun sitten vakuutusasiat olivat selvät, annettiin pikkuinen esiliinan kokoinen vaate, joka just ja just peitti ja istutettiin jääkylmään huoneeseen niin että hampaat kalisi suussa. Oxygen puikot neneään, hengityspuikot suuhun, tiputukset käsivartein, sydänlappuja joka kehon kolkkaan ja verta laskettiin monta putkellista. Ajattelin, että varmasti koko sairaalasakki saa aamiaiseksi verilättyjä! Odotettiin laboratoriotuloksia, lääkärin näytti kasvonsa ja kolmen tunnin odotuksen jälkeen tyttö vei minut kolisevissa kärryissä yläkertaan.

- Sielläpä olikin yllätys! Huoneessa istui valtava, iso kiukkuinen mummeli, joka huuteli hoitajille että "tänne kun ei tarvitse ketään tuoda, tämä on minun yksityishuone". Ja siinä rähistiin puolin ja toisin. Minut istutettiin sänkyyn ja sama rullanssi alkoi kuin alakerrassa ja sitä kesti koko yön. Olin kuin jauhosäkki, jota käännettiin ja pisteltiin.

Seuraavana päivänä vaelsi mummelin koko suku häntä tervehtimässä aamusta iltaan. Oli siinä elämää. Olin kai niin kuitti, että näin painajaisunen. Olin olevinani mummelin kanssa samassa ruumisvaunussa ja minuako nauratti kun hän luuli, että mennään Aura-haalille, jossa on hautajaiskahvit meille. Ja minä tiesin, että ikkunoissa on mustat verhot ja tuolit ja pöydät on käännetty ylösalaisin. Ja minulle tuli hätä päästä pois ja siihen he-räsin.

Sydän löi kuin lampaan sapa-ro, vesi valui päästä varpaisiin ja koko keho vapisi. Nyt päätin karata kotia ja lähdin etsimään vaatteitani ja silloin muistin, ettei minulla ollut Pollea, se vetää Sarleksen kanssa unia Glasgo Pondilla. Ajattelin lähteä kävelemään, mutta matkaa on 28 mailia Voluntowniin.

Ja eikös vaan kaksi paha-suista "amatsooni kokoista" hoitajaa huomanneet touhuni ja lähestyivät hyllyvine suloi-

neen. Mistäs se suomalainen sisu alkaa, nivuksista vai Finn Crispillä syötetyistä käsivar-sista? Silloin päätin, että yön päät yhteen, jos vaan koskevat minuun. Heidän ja mum-melin välille tuli oikea Desert Storm, joka toi muuta hoito-väkeä paikalle. Mummeli vie-tiin jalat edellä sänkyineen päivineen pois huoneesta. Mi-nua jäi vahtimaan mukava hoitaja, joka sai minut houkutelluksi takaisin sänkyyn. Kello oli kaksi yöllä.

Aamulla aikaisin tuli lääkäri, joka pyyteli kovasti anteeksi sitä, miten minua oli kohdeltu. "Kirjoita minut vaan ulos, sillä haluan päästä kotia". Ja niin Sarles taas lennätti minut Pollella kotia ja istutti par-vekkeen nojatuoliin, jossa sit-ten vietin melkein koko ke-sän.

Kaunis kevät liukui ohi, sa-moin rehevä kesä. Sarles oli laittanut ruokakaukalon lin-nuille, ja siinä kävi ensin aa-mulla Olli-orava, bluejayt, car-dinaalit, varpuset ja muutkin linnut. Aluksi ne mua vieras-tivat, mutta lopulta tottuivat niin, että heidän mielestään kuuluin rannan kalustoon. Kun olet tautiin sidottu, on aikaa tarkkailla kuinka luonto koko ajan liikkuu ja touhuu. Illan aurinko kimalteli laineilla kuin olisi miljoonat timantit tipah-taneet siihen taivaasta. Syksy väritti jo metsiä kun aloin kii-vetä takaisin terveen maail-man puolelle.

Kävin sitten tervehtimässä ystäviä, jotka jo vuosia ovat olleet sairauden vankina, vuo-depotilaina, puhekyvyttömi-nä. Joku jo "vihannesasteel-la", elossa, mutta ei enää täs-sä maailmassa. Ja minuun kun löi uhmamieli ja päätös, että en laske itseäni tuohon tilaan koskaan. Sanotaanhan sitä, että henkinen ponnistus yhdessä kehon hoidon ja lääk-keiden kanssa auttaa para-nemista. Ja minä halusin va-pauteen. Olin piilottanut kiven alle taalareita jo nuorena tyttönä. Ollen orpo, piti sillon jo ajatella ehkä tulevia van-huuspäiviä.

Meillä oli salasuunnitelma pojanpojan Elijah (Elijaksen) kanssa. Kun Sarles lämmittää saunan ja on varmasti löylyssä, lähdemme Pollella osta-maan grandmaalle autoa. Poika esitteli: "Osta Toyota, se on hyvä ja kestävä auto".

Hyvä, ettei poika nähnyt grandmaan ilmettä, olisi nään-tynyt siihen paikkaan! Että japsiauto meidän pihalle! Meil-lä eletään koko lailla periaat-teiden mukaan ja japseista oli jatkuu sivulla 11

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor,
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

Halloween-juhla Aura haalilla

VOLUNTOWN, CT - Aura seuran lokakuun kuukausiko-kous pidettiin maanantaina, 7. lokakuuta. Keskusteltiin pää-asiaa tulevasta Halloween-tanssiaisista, jotka pidetään lauuantaina 26. tätä kuuta klo 8 illalla. Paikalla on hyvät soitta-jat ja ravintolassa on saatava-na kahvin lisäksi monenlaisia herkuja.

Aura seuran Halloween-juh-lat ovat tulleet vuosi vuodelta yhä suosituimmiksi, ja tänäkin vuonna odotetaan paljon vä-keä.

Värikäs ja kekseliäs naaimi-aispukeutuminen tekee illas-ta erikoisen hauskan, joten mahdollisimman paljon mieli-kuvitusta käyttäneitä toivo-taan mukaan.

Samoin lapset ovat ter-

vetulleita pitämään hauskaa perheidensä kanssa. Kek-seliäimmin pukeutuneet ai-kuiset sekä lapset palkitaan.

Tervetuloa syksyn viimei-seen juhlaan Aura haalille!

Seuraava jäsenkokous on maanantaina 4. marraskuuta, johon akhvitarjoilun tekevät Eila Mäkipuro ja Helmi Niska-nen.

Joulujuhla pidetään 8. joulu-kuuta, johon Mäkipurot ja Kur-kot valmistavat ohjelman. Au-ra seuran joulujuhla on aina pidetty ja suosittu tilaisuus, jossa voi viettää tosi joulun lasten ohjelmanumeroiden ja joulutarjoilun parissa.

Aura seuran puolesta
Anja Laurila

New York City

New Yorkin Northern Lights-teatterin syksyn esityssarjan aloittaa suomenruotsalaisen duon Bengt Ahlforsin ja Johan Bargumin kirjoittama Are There Tigers In the Congo? -näytel-mä. Näytelmän ovat kääntä-neet englanniksi George Blecher ja Lone Thygesen Blecher.

Näytelmän pääosassa näh-dään näyttelijä Sam Freed, joka tunnetaan hyvin pitkään televisiossa nähdyistä kome-diasarjasta Kate And Allie. Esityksen on ohjannut Oey-vind Froeyland.

Tämä voimakas näytelmä kertoo heteroseksuaalien ja AIDSin suhteesta. Näytelmä on kirjoitettu vuonna 1987, eli ennen kuin AIDS-viruksesta puhuttiin USA:ssa myös hete-reoseksuaalien tautina.

Suomenruotsalaisen kak-sikon kirjoittamaa näytelmää on esitetty kaikkien viiden Poh-joismaan lisäksi Saksassa, Hollannissa, Ranskassa, Sveit-sissä, Unkarissa, Argentiinassa, Chilessä ja myös Afri-kan puolella.

Are There Tigers In the Con-go? -näytelmä esitetään The Theatre At Saint Peter's kir-kossa Citicorp Centerissä (619 Lexington Ave. at 53rd Street) maanantaina, lokakuun 21. päivänä kello 7:00 illalla. Lip-puja on rajoitetusti. Esitys on ilmainen. Lisätietoja sa puhe-linnumerosta (212) 627-8325 tai (212) 575-1892.

SUOMI-SEURA R.Y FINLAND SOCIETY

Jäsenlehti Suomen Silta 6 kertaa vuodessa. Jäsen-maksu USD 11/vuosi.

Pääjäsiht: Anja Kortmann, NJ

Jäsensihteri: Eva Hirvi,
4 Ridgewood Rd., Paxton, MA
ph. (508) 791-4371

Lähetä sekki osoitteella:
Finland Society
P.O. Box 338, Millington, NJ 07946

Tanssikielto kumottiin

Pieni Etelä-Oklahomassa sijaitseva Rush Springsin kau-punki täytti viime viikolla tans-sijoista sen jälkeen kun kau-punginhallitus oli kumonnut 17 vuotta voimassa olleen tanssikiellon.

Kaupungin nuorimmat asuk-kaat seurasivat ihmeissään menoa kaupungilla, sillä he eivät olleet koskaan nähneet ihmisten tanssivan julkisilla paikoilla. Tanssikielto astui voimaan vuonna 1975 ja sillä haluttiin ehkäistä huumeiden leviämistä sekä huonoa käyt-täytymistä.

"Meillä on levyautomaatti, mutta kukaan ei saanut tans-sia, kapakoitsija Charlene Bingham sanoi." Joskus joku kaveri saattoi pyörähdellä bil-jardikepin kanssa, mutta ei muuta."

Nyt Rush Springsin asuk-kaiden ei enää tarvitse tyytyä biljardikeppeihin. Heidän ei myöskään tarvitse pelätä sa-dan dollarin rapsuja, mikäli heidät tavoitetaan pyörähte-lemästä julkisilla paikoilla.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

Floridan kuulumisia

Arvo Kajander 100 vuotta

LAKE WORTH, FL - Arvo Kajander täyttää 100 vuotta tänään 16 päivä lokakuuta. Hän kertoo olevansa Raivaaja lehden uskollinen tilaaja ja arvostavansa lehteä suuresti.

Hän syntyi Suomessa Viipurin läänissä. Se on sitä kaunistajaa rajan taakse jäänyttä Karjalaa.

Hänen isänsä palveli Kymiyhtiötä, jolla oli sivutehtaita ympäri Suomea. Arvo muistaa asuneensa useissa paikoissa, koska isän työpaikka siirtyi aina tarpeen mukaan. Hän muistaa ainakin Porvoon, Voikkaan ja Lappeenrannan, joissa asuttiin vähän pitempään.

Sen vuoksi hän uskoo saaneensa kuin synnyinlahjana paikan vaihdoksen halun ja niinpä olisikin helpompi mainita ne paikat, missä hän ei

olisi käynyt niin täällä USA:ssa kuin myös Kanadan puolella.

Jo 14-vuotiaana hän hankki oman eläntönsä erilaisia töitä tekemällä. Vanhemmat veljet olivat jo aiemmin lähteneet hakemaan parempaa elintasoja tänne valtameren taakse ja kun Arvo täytti 18 vuotta, he lähettivät matkaliput. Rohkein mielin hän yksin lähti matkaan.

Hyvä tyttöystävä Tellervo Mustonen tuli tänne myöhemmin ja he avioituivat ja se liitto kesti myöhäiseen ikään ja päättyi vaimon kuolemaan. Lyhyen ajan he pitivät kanafarmia, mutta paikallaan olo ei heiltä oikein luonnistunut ja

Arvon onnistui saada paikka suuren tehtaan pääjohtajan auton kuljettajana.

Vapaa-ajan harrastuksiin kuului suomalaisseuroissa näytteleminen ja myös näytelmän ohjaaminen. Eräässäkin neliosaisessa näytelmässä hänellä oli ollut 600 puheenvuoroa.

Kysynkin häneltä, eikö ollut vaikea oppia ja muistaa noin suurta roolisuoritusta. Arvo vastaa, että "ei ollenkaan, minulla oli oikein hyvä muisti ja hyvin vähällä lukemisella opin kaikki vuorosanani ulkoa".

"Minulla oli sekä humoristisia että vakavia osasuorituksia".

Oheassa on täällä Floridassa Lantan kaupungissa sijaitsevan Suomalaisen Turistiklubin ensimmäisen teatteriesityksen ilmoitus, josta käy ilmi, että Arvo siinä sekä näytteli että ohjasi. Oltuaan tässä maassa 21 vuotta hän ensi kerran kävi Suomessa Olympiavuonna 1952, jälleen 1969 ja viimeisen kerran 1973. Hyvin paljon edukseen Suomi oli muuttunut noiden vuosien aikana. Hän kertoo seuraavansa Suomen tapahtumia hyvin tarkasti lehtien välityksellä.

Vain muutama vuosi sitten hän kertoo ajaneensa New Yorkiin ja aivan ilman rikkeitä niin kuin koko ammattiajakautensa.

Arvo on verraton kaskun kertoja ja niinpä hän 99-vuotiaana piti Lepokodin syntymäpäiväjuhlassa 20 minuuttia kestäneen hauskan pakinan

Näytelmä-Uutuus Turistiklubin Näyttämöllä
Lantan Turistiklubin näyttämö esittää
SUNNUNTAINA, MARRASKU 6 PNA, alkaen klo 6:30 ill.
KUULUISAN HUVINÄYTELMÄN
"S A K S E T"

Näytelmä kuuluu kirjailija Artturi Lehtosen valittuihin teoksiin — sisältää huvia, myöskin vakavaa elämäntapausta
HENKILÖT:
MATTI JÄRVINEN, tohtori
ASTRID JÄRVINEN, rouva
HILMA, kotiapulainen
ALFRED HELSKY, lääkäri
SAMULI VÄHÄ-KIRPPU, maanviljelijä
INKERI KAUPPILA, agronomi
POLIISI
ENSIMMÄINEN MIES, potilas
TOINEN MIES, potilas
ENSIMMÄINEN VAIMO, potilas
TOINEN VAIMO, potilas
Wm. Marttila
Jenny Juhl
Hilma Kultunen
Arvo Kajander
August Halm
Lydia Sandstrom
Emil Salmi
Alex Karl
Edw. Sandstrom
Mary Palomäki
Mary Karl
Yleishjohtaja Arvo Kajander — Kuiskaus Hilda Tuuri

Tolsen ja kolmannen näytöksen välillä on kahvitauko.
Näytelmä on kolminäytöksinen. Pitkää kullisten vaihtoja ei ole, joten jää aikaa tanssillekin.

OVIRAHAT 50c
Nautilorikat illa on tarjolla

Tervetuloa.

Suomalaisen Lepokodin asukas Arvo Kajander (istumassa) täyttää tänään 100 vuotta. Lepokodin Pokelan huoneessa otetussa valokuvassa päivänsankari on Auttavien käsien Onni Puskalan "parturin pallilla" ennen suurta juhlapäivää. Ennen Floridaan muuttoa Kajander toimi kanafarmina Massan valtiossa mm. Townsendin ympäristössä.

Kuva: Maila Andersson

Työpaikkaa etsitään

Suomalainen erikois-sairaanhoitaja ja puuteknikan insinööri etsivät työtä USA:sta. Kaikenlainen työ kiinnostaa.

Tiina ja Vesa Alanko-Luopa
Letontie 1 B 9
SF-61300 Kurikka
Puh. + 358 64 504266

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkkeitä kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Lokak. 10, 1991

Kahden viime viikon aikana on kotiamme kohdannut kaksi kuolemantapausta.

Sairaskodin asukas Aino Balo kuoli 21 pv. syyskuuta 90 vuoden ikäisenä. Muistotilaisuus Ainolle pidettiin 4pv. lokakuuta.

Toinen asukkaamme oli myös sairaskodin puolelta, Martha Zetzer. Hän kuoli 25 pv. syyskuuta ja oli 87 vuoden ikäinen. Marthan muistotilaisuus oli jo 30 pv. syyskuuta.

Esitämme lämpimän osanoton omaisten suruun.

Kotiimme on myös muutanut uusia kultaisia asukkaita, jotka toivotamme sydämellisesti tervetulleiksi. On miel-

ulkomuistista. Hänellä on jo varattuna ohjelmanumero lokakuun syntymäpäiväjuhliin, jotka pidetään Lepokodin suuressa ruokasalissa tänään iltaapäivällä.

Täällä Lepokodilla hän on asunut kolme vuotta ja kertoo viihtyvänsä hyvin. Hän kertoo myös nukkuvansa hyvin ja olevansa kaikkiruokainen ja talon joka aamuun runsaan aamupalan hän kertoo syövänsä viimeistä murua myöten, niin maistuva se on.

Viihtyisässä omassa huoneessaan hänellä on keinu-tuoli, jossa hän mieluiten istuu ja kiikuttelee. Naurun väre silmäkulmassa hän lopuksi sanoo, että "ainoa vaikeus on istumisen jälkeen liikkeelle lähtö, se käy hitaanaistisesti mutta onhan minulla jo tuota ikääkin runsaanlaisesti."

Keskustelumme lopuksi ha-laamme ja vaihdamme poski-suukot. Hän on herttaisista herttaisista vaari-kulta.

Maila Andersson

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

lyttävää tutustua Teihin täällä!

Helping Hands-ryhmään tuli jälleen entiset ahkerat avustajat: Lavikat, Puskalat ja rva Lehtonen. Oli todella kiva nähdä Teitä kesän jälkeen. Koko komealle ryhmälle kiitos taas viime keskiviikkoamusta. Hyvää jälkeä teitte taas!

Eri seurakuntien edustajille tahdomme myös esittää parhaat kiitoksemme käynnistyneen asukkaiden luona. Olette aina odotettuja vieraita täällä.

Lämpimät kiitokset myös kaikille ohjelman antajille kulu-neista viikoista.

Lauantaina vieraili iltaapäivällä Lions Club. Tahdomme kiittää Teitä vierailustanne.

Lepokodin Ystävien ensimmäiset syksyn myyjäiset oli lauantaina ja taas tuli menestys. Kiitos myös verenluovuttajille Lepokodin veripankki-autoon.

Huom! Lepokodin jäsenten puolivuosis kokous on Annan Majassa lauantaina 26 pv. lokakuuta klo 2:00 iltaapäivällä. Tervetuloa!

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road
Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

ACE HARDWARE

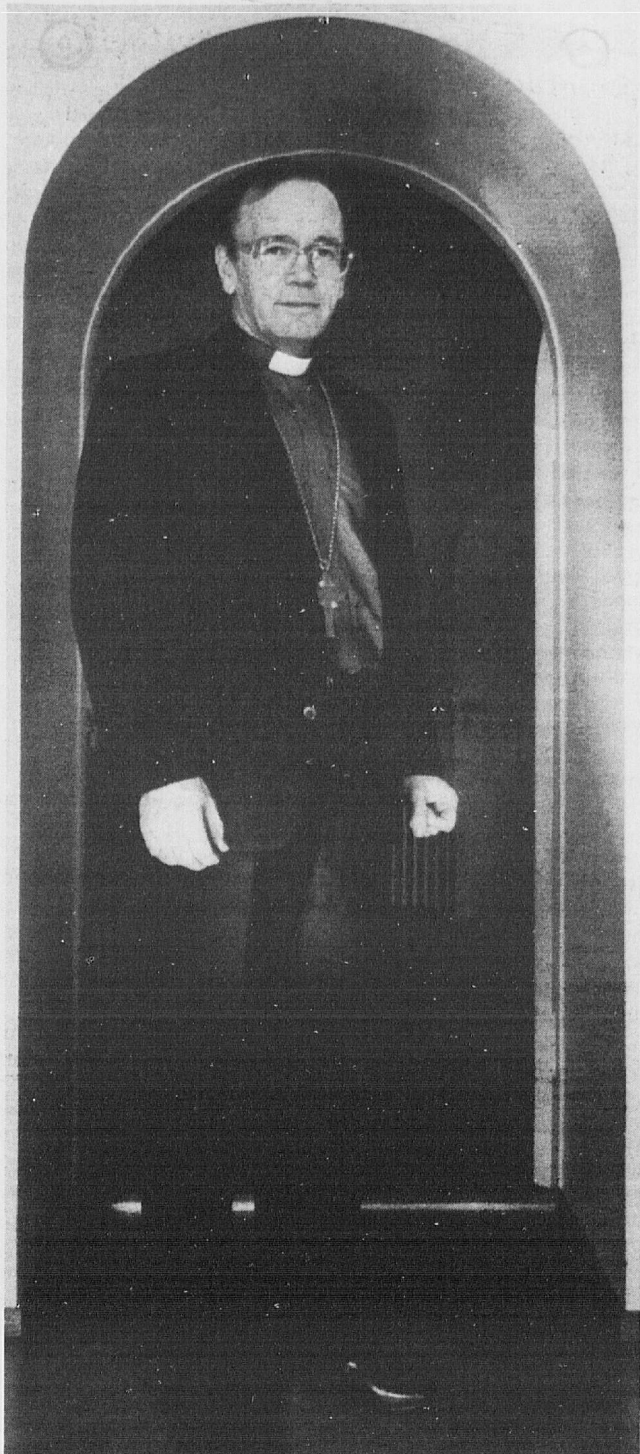
1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Arkkipiispa harkitsi veronkorotuksia

"Hyväosaisten on nyt pakko uhrautua"

Äskettäin 60 vuotta täyttäneen Suomen arkkipiispa John Vikströmin mielestä hyväosaisten verotusta saatettaisiin kiristää.

Arkkipiispa John Vikström korostaa, että erityisesti hyväosaisten pitäisi uhrautua Suomen nostamiseksi laman suosta.

Eräs keino lokakuun 1. p:nä 60 vuotta täyttäneen arkkipiispan mielestä on kiristää hyväosaisten verotusta, jotta heikompiosaiset eivät joudu kohtuutomaan kurimukseen.

Vikström sanoo, ettei maan asioita saada kuntoon, jos pelätään ratkaisuja, jotka herättävät vastustusta.

Evangelisluterilainen kirkko ei arkkipiispa Vikströmin mukaan ole olemassa itseään varten, vaan se on olemassa ihmisiä varten.

Vikström sanoo, että kirkon julistuksen lähtökohtana on usko Jumalan rakkauteen. Usko sisältää keskeisesti sen, että Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että hän lähetti tänne ainoan poikansa.

- Kirkon tehtävänä on jatkaa sitä työtä, jonka Jeesus aloitti maan päällä.

- Minulle on hyvin tärkeää se, että kristinuskossa on ensisijaisesti kysymys ihmisen vapauttamisesta.

Vikström luettelee, että ihminen tarvitsee vapautusta itsekyyden, vääryyden, epäoikeudenmukaisuuden, sorron, synnin sekä monenlaisten pelkojen ja viime kädessä kuoleman kahleista.

- Kirkkohan uskoo siihen, että sen päämäärä ja tavoite ovat kuoleman tuolla puolen, sanoo Vikström.

Kirkko ei luetteloi syntejä

Vikström herätti jokin aika sitten huomiota sanomalla, että pakolaisvastaisuus on synti. Presidentti Mauno Koivisto pyysi arkkipiispaa kertomaan, missä tätä syntiä tehdään. Syntejä on Vikströmin mielestä kuitenkin ylipäänsä turha luetteloida.

- Ei meidän pidä laatia ihmisille mitään syntiluetteloa, jonka me voisimme monistaa ja lähettää talouksiin.

- Puhuin silloin vihamieli-

syydestä ja muistutin sen olevan syntiä myös ulkomaalaisiin kohdistuessaan.

- Vihamielisyys on rakkauden eräs vastakohta. Kaikenlainen rakkaudettomuus on syntiä, olivat sen ilmenemismuodot millaiset tahansa. Ne ovat Jumalan tahdon vastaisia.

Vikström myöntää, että pakolaisetkin voivat syyllistyä rakkaudettomiin tekoihin.

- Tietysti on suhtauduttava kriittisesti myös niihin, jotka tulevat tänne ja sanovat olevansa pakolaisia. Pitää tutkia, ovatko he todella pakolaisia.

- Mutta ennen tutkimuksia ei pidä lähteä lausumaan mitään tuomiota. Ja joka tilanteessa heihin on suhtauduttava myönteisesti.

Eenemmän niiltä, joilla on enemmän

Taloudellisen laman kuristaessa Suomea Vikström on lähimmäisen rakkautta saarnaavan kirkon ylimpänä paimenena huolissaan siitä, että yhteiskunnan heikommat, muun muassa työttömät ja sairaat joutuvat ensimmäisinä kärsimään.

- Päin vastoin meidän, joilla on työtä ja palkkaa, on tultava

mukaan niihin talkoisiin, joita tässä maassa tarvitaan, että asiat saataisiin kuntoon.

Vikström on havainnut, että suomalaisessa yhteiskunnassa on syntynyt eräänlainen uusi luokkakajo. Toinen luokka koostuu työllistyneistä ja toinen luokka työttömistä.

- Tämä on valitettava kah-tiajako.

Mitä pitäisi tehdä? Vikström sanoo, että verotus on valtion yksi keino ehkäistä luokkakajoa A- ja B-kansalaisiin.

- Verotuksen progressiota kehittämällä voidaan tietysti jotain saavuttaa.

Keiden verotusta olisi kiristettävä? Vikström vastaa, että niiltä olisi otettava enemmän, joilla on enemmän. Hän tietää, että tämä herättäisi valtavaa vastustusta.

- Vastustusta se tietysti herättää, mutta tässä maassa ei saada mitään kuntoon, jos tyydytään ratkaisuihin, jotka eivät herätä vastustusta.

Arkkipiispa ei pyri talousguruksi

Vikström ei ole tehnyt veromallistaan mitään laskelmia. Hän kertoo luottavansa talonpoikaisjärkeen. Se ker-jatkaa sivulla 11

Kuolleita

James Salmi

ASHBURNHAM, MA - James C. Salmi, 40, Saari Camp Road, kuoli syysk. 23, 1991 kotonaan saamansa sairaskohtauksen seurauksena.

Hän oli syntynyt Fitchburgissa huhtik. 9, 1941 vuonna 1989 kuolleen Toimi Salmen ja Helvi (Kosonen) Salmen poikana. Vuonna 1969 hän sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista. Kymmen vuoden ajan edesmennyt työskenteli varastonhoitajana Ayerissa toimivan Martin Brower Co:n palveluksessa.

Salmi harrasti kalastusta ja metsästystä.

Kaipaamaan jäi Lunenburgissa asuvan äidin lisäksi useita serkkuja. Edesmennyt Thomas Salmi oli hänen veljensä.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 763 Massachusetts Ave., Lunenburg, huolehti hautauksesta. Hautausmaahan Lunenburgissa.

John J. Helander

WEST BOYLSTON, MA - John J. Helander, 44, 14 Birch St., kuoli lokak. 10, 1991 University of Massachusetts sairaalassa Worcesterissa pitkän sairauden muramana.

Helander oli syntynyt Suomessa, mutta asui suurimman osan elämästään West Boylstonissa, missä hän kävi koulunsa.

Edesmennyt oli Vietnamin sodan veteraani.

Kaipaamaan jäi isä Jack Helander, Sterling; äiti Helga (Martikainen) Helander, West Boylston; veli Roy Helander Kaliforniassa.

Hautaustoimisto Nordgren, 300 Lincoln St., Worcester, huolehti hautauksesta.

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

Smith Funeral Home Inc.
Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May
Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

KESKUSTASSA
SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA

Hautatoimituksia
vuodesta 1896

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

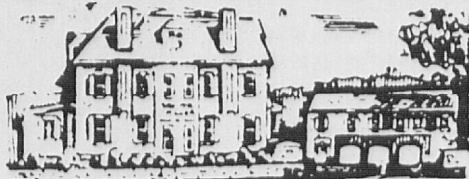
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

SAWYER-MILLER
FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

The Finnish-American

RAIVAAJA

FACS holds
'mortgage burning'

FITCHBURG, MA - The Finnish-American Club of Saima "burned its mortgage" on Sunday, Oct. 6., at Saima Park.

In 1978, when the club started to build its present clubhouse, it took out a loan from Workers' Credit Union. The amount was \$40,000 for a period of 25 years.

Now, after 13 years, the club board of directors voted to recommend to the membership that the mortgage be paid. And at the September club meeting the membership voted to do just that.

The mortgage-burning ceremony began at 2 p.m., with over 80 people present.

FACS Secretary Tarmo Hannula opened with a "few recollections."

"It wasn't the best of news," he said, "that I received early on that Sunday morning after Finn-Nite in 1977. The historic dance hall had burned down. To many of us it left an empty feeling.

"Symbolically, all that was left of the hall was a few square feet of the front wall with the word 'SAIMA' on it. As we talked to each other, it was decided that with calm and Finnish 'SISU,' the Finnish American Club of Saima would build a home for itself.

"The ground breaking ceremony took place in December 1978. In May 1979 we celebrated our 33rd anniversary in the new building with a Hawaiian Luau. The building was not done, but we could not wait. It is important to note that at the same time we were building the Finnish Memorial Field. The Field was dedicated during the Summer Festival in 1982.

"Following the completion of the field and the building, our attention was turned to building a pavilion near the Ravintola. The pavilion was dedicated in May 1985. The cement floor was poured in 1988. From all we hear, this building was a big addition to the facilities at Saima Park.

"The area around the Ravintola and between the Ravintola and the pavilion have been 'hot topped,' the drainage of water from the roofs and the run-off from the field have been taken care of. 'Blind ditches' surround the athletic field to take care of any water staying on the track. Those coming to Saima Park, after an absence of a couple of years, will not recognize the place.

"The Ravintola has new siding, new windows and doors. A big sign on the building proudly proclaims 'SAIMA.'

"This is a happy day. We are debt free. However we should look forward to making Saima Park even better - something to attract the younger generation.

"Let us celebrate, we deserve

it, but let's look to the future."

Then Hannula produced a piece of paper with "mortgage" inscribed on it. FACS President Walfrid Makela produced a match, lit it, and ignited the paper. Hannula held onto the burning "mortgage" as long as he could, then dropping it into a stainless steel bowl to let the final fragments burn out.

Hannula then led the assembly in a wine (or soda, if that was your preference) toast, to the club, "Eläköön, eläköön, eläköön."

Club member Lempi Aalto of Westminster led the group in singing some "happy songs," which included "By the Light of Silvery Moon," "You are my Sunshine," "I've got a sixpence," "Let the rest of the world go by," "When Irish eyes are smiling," (the singing of which prompted Walter Santaviita to say, "The Finns did a good job singing an Irish song."), "Harvest Moon," "Carolina in the Morning," "My Wild Irish," "Moonlight & Roses," "Show me the way to go home." In addition, some songs were sung in Finnish and English. They included "Santa Lucia," "Yankee Doodle Dandy," "Katie," "Nymänni," and "You are my sunshine."

Secretary Hannula made a few additional observations. He said that the cost of the building, track, and road since 1977 comes close to a "quarter million" dollars. He added, "We're not broke yet."

Hannula thanked everyone who had donated to Saima Park through the years, whether it was in time or money.

Tuure Tenander, Kennebunk, Maine, said that the occasion reminded him of the "pumppujuhl" held at the park 50-60 years ago to celebrate the paying back of the money borrowed to finance a well at the park.

Aura Louhi, Westminster, announced that Waino Aalto, after three months of hospitalization in Boston, is home in Townsend once again.

FACS President Makela announced that it was the 50th wedding anniversary of Tarmo and Helen Hannula. They were married on Oct. 4, 1941.

The program ended with adjournment to coffee.

The refreshment committee included Emily Meehan, chair, Toini Laakso, Eira Perko, Lillian Jarvela, Alice Suri and Mary Gillis. The coffee was made by Ruth Holm.

Special decorations for the "mortgage burning" were a series of five posters by Voitto Jarvi of Fitchburg.

On one of the posters was a statement by Jarvi which read: "THE DAY TO BE REMEMBERED. Smoke, fire, flames and from the ashes arose a sound, a baby cried, laughter, cheers, people were dancing, hugging, kissing, crying for joy. The mortgage was gone. The Finnish-American Club of Saima was free. It's a great day."

Tribute to RAIVAAJA

1970s & beyond

by Toini Laakso

FITCHBURG, MA - This year the Finnish Cultural Center will play tribute to RAIVAAJA. This is the seventh in a series of weekly articles written by committee members. A special program in honor of RAIVAAJA will be held at Saima Park on Sunday afternoon, October 27.

The 1970s brought two major changes to Raivaaja. (1) In 1970, their 65th anniversary year, they were forced to vacate their spacious quarters at 48 Wallace Avenue in which they had experienced phenomenal growth during 59 years of occupancy; and (2) RAIVAAJA became a weekly paper.

The move came about when the Workers' Credit Union, who had purchased the Raivaaja building in 1961, put it on the market when they needed to expand and in 1971 sold it to the Fitchburg Housing Authority. It was sad to see this magnificent building get the boom. In its place now stands Wallace Towers, apartments for the elderly.

The United Cooperative Society made space for Raivaaja at their annex at 811 Main Street. When the Co-op closed and their property went up for sale, it too was purchased by the Workers' Credit Union who again needed more space.

Extensive renovations had to be made, bringing about another move for Raivaaja. This plucky paper managed to squeeze into the former home of the Co-op manager at 147 Elm Street, now owned by the Credit Union. Raivaaja continues its operations there under very crowded conditions.

Although it had been voted at the November board meeting in 1973 to publish the paper just once a week, this did not happen until July, 1975.

During the 1976 Bicentennial Year RAIVAAJA concentrated on keeping readers informed on cultural activities and celebrations taking place in Finnish-American communities throughout the United States, and also carried many excellent, informative articles on the Finnish heritage.

The '80s

As Raivaaja entered its 75th year of operation in 1980, President Urho Kekkonen noted in his greeting that this publication was an indication that those who had left Finland to make their home in America cherished their cultural background and wished to maintain it here.

The '80s saw the re-establishment of an English section as a regular feature of the RAIVAAJA, making it more readable and appealing to second and third generation Finns.

Conversion to computerized typesetting was adopted, and since the March 17, 1988, issue RAIVAAJA has appeared in tabloid size.

It was in the '80s that Raivaaja changed its masthead to read: "RAIVAAJA (The Pioneer) Finnish American Weekly." Previously it read: "RAIVAAJA (The Pioneer), Organ of the Finnish

American League for Democracy." This resulted from the fact that there was no longer an active League for which the paper could serve as the mouthpiece.

Dedicated staff

RAIVAAJA and the Finnish-American community are fortunate to have two dedicated, loyal employees at the helm: Marita Cauthen, editor, and Jonathan Ratila, business manager. In response to how she envisioned the future of RAIVAAJA, Marita said it is hard to make long-range plans, that RAIVAAJA has to change according to how the Finnish-American society changes.

She said RAIVAAJA's purpose is "to serve the entire Finnish-American community, not just one faction, and to maintain the Finnish language, not just for information but to keep it alive." She would like readers to participate more by sending in more articles. "RAIVAAJA is here for them," she said, and "input is needed of Finnish-America."

Raivaaja has many needs but is handicapped by a lack of money and need of a larger staff. A special committee is looking into the purchase of a computer to do desk-top publishing, she said. One big advantage of this type of computer, Marita continued, would be the ability to do more of the paste-up process by machine rather than manually, which is very time consuming.

Jonathan stated that a computer in the business end would save time by simplifying the making of reports and the maintenance of the mailing list.

As mentioned earlier, their present building is inadequate for their needs. There is absolutely no space for storage of valuable papers, and microfilming is not affordable. It is very apparent as one walks into the Raivaaja offices that space is limited. Marita said it would be ideal to have quarters at a place like Saima Park.

Both Marita and Jonathan expressed the need for a larger staff. The publishing of other materials is needed to attract more people, Jonathan feels. People are interested in doing research and he would like to see the early works of Finnish

settlers and selected Raivaaja articles translated and published. "More staff is needed to publish other materials," he said.

"Finnish-American literature is American literature," he continued and "It is frozen currently in Finnish. A better understanding and appreciation of the past and what motivated these early settlers and caused them to write their ideas and beliefs would then be gained. This information would be available for research."

Jonathan also expressed the feeling that RAIVAAJA could be an organ for Finnish-American organizations and be included in their membership dues for mailing to their members. This would bring costs down as the volume of papers printed would be larger. Also, organizations would not then need to print their own newsletters.

Jonathan's top priority he said gaining tax exempt status for Raivaaja. "Raivaaja," he said, "is a non-profit press, similar to what Channel 2 is to television. It is owned by the people. There are currently 47 shareholders, the Finnish-American Club of Saima being the largest with 10 shares."

"Tax exempt status would increase the financial outlook. Major donors could be more readily gotten, and it would encourage gifts. An endowment fund is needed," he said.

RAIVAAJA's aim

With the decline in Finnish-reading subscribers RAIVAAJA's aim is to preserve the Finnish language in print and to publish more pages in English to serve as a media of news for the Finnish-American community.

Tribute

The Finnish Cultural Center is pleased to pay tribute to this unique publication that was created in 1905 to bring information to Finnish immigrant workers in their own language, and through the years has adapted to and kept abreast of the changing scene and needs of the Finnish society.

The future of RAIVAAJA depends on us, the readers, who can all help by promoting subscriptions and sending in articles.

Raivaaja Publishing Company is housed in the above building at 147 Elm Street in Fitchburg (MA). Photo by Toini Laakso

Sirkka Höglund's drawings subject of Gardner exhibit

GARDNER, MA - An exhibit of drawings and sculpture by Sirkka (Linna) Höglund of Ashburnham will be presented at the East Wing Gallery of Mount Wachusett Community College's Fine Arts Center, 44 Green St., October 23 to November 15, 1991. An opening reception will be held October 25 from 6:30 to 9:30 p.m. to which the public is invited.

The show consists of pencil and charcoal drawings selected from early student days to the present, spanning a period of 55 years.

They drawings are in chronological order beginning with a 1936 nude and ending with

charcoal landscapes which were begun this past spring at Mount Wachusett Community College (MWCC).

Höglund enjoys most working out of doors - packing her equipment in the car and driving to the countryside, which she

has been doing this spring and summer after classes ended at MWCC. On-site drawings of local places and homes of neighbors are included in the exhibit.

Höglund has had an interest in drawing from early childhood on. In the 1930s she continued drawing in classes at the Copley Society in Boston.

Marriage and family occupied her for several years until 1952 when she and her husband, Eugene, began oil painting with Carl Pickhardt at the Fitchburg Art Museum.

Oil painting continued with John Capuchetti, John Enser, and later with Richard Whitney of Keene (NH), landscape and portrait painter in the Boston School Style.

A period of watercolor painting was begun with Nora Umvin. However, most study in this media was with Robert Johnson, head of Cushing Academy's art department.

Study in sculpture first began at the Museum School in Boston, then carried on briefly with Blanch Dombeck at the Sharon Art Center, and most recently

under the direction of Gene Cauthen at MWCC.

In 1970 she won first prize in sculpture at Fitchburg Art Museum's annual area exhibit.

Two years ago a monument was unveiled at Saima Park in Fitchburg (MA) for Höglund sculpted a relief of the Finnish statesman Oskari Tokoi.

In her past her paintings have been shown at Nashoba Hospital in Ayer (MA); New England Telephone Learning Center (now known as Nynex) in Marlboro (MA); and in various area exhibits. Four years ago her work graced the Fitchburg Mayor's office as artist of the month.

Höglund's first love still is drawing, with sculpture a close second. "I am convinced good draftsmanship is basic to all art forms. Most work in oil or watercolor I have started with a preliminary drawing.

Concurrently with this exhibit are some pieces of sculpture done at MWCC during the past four years, some earlier, and several of these are being shown for the first time.

The public is invited, and there is no admission charge. The Gallery is open from 8:00 a.m. to 9:00 p.m. Monday through Thursday and 8:00 a.m. to 5:00 p.m. on Friday.

A recent pencil drawing by Sirkka Höglund of Ashburnham (MA).

Photo by Gene Cauthen

Tigers from Finland arrive in New York City!

NEW YORK, NY - "What's he doing in the Congo?"

"Whatever! Photographing tigers. Anyway, he comes from..."

From the Congo?"
Sure, from the Congo."
Why not Copenhagen?"
Copenhagen's not in Africa!"

Are There Tigers in the Congo? by the Swedish-Finnish duo, Bengt Ahlfors and John Bargum, translated by George Blecher and Lone Thygesen Blecher, will kick off the Northern Lights Theatre 1991 Fall Season MONDAY NIGHT READING SERIES.

Starring Sam Freed, from the long running TV show *Kate and Allie*, and directed by Oeyvind Froeyland, this powerful two character play deals with heterosexuals and AIDS.

Written in 1987, several years before the HIV virus was ever discussed in a heterosexual setting, this play was produced in the five Scandinavian countries, in Germany, Holland, France, Switzerland, Hungary, Argen-

tina, Chile, and even Africa. It recently won the Fringe First Award in Edinburgh, Scotland, where it is still being produced.

This performance is part of the continuing work of Northern Lights Theatre to bring contemporary Scandinavian drama to the U. S. in English translation.

Founded in 1985, Northern Lights, a not-for-profit theatre company based in New York, has successfully brought the works of Lars Noren, Kristin Sohoel, Arto Seppälä, Odd Selmer, Niklas Raadstrom, Kolbein Falkeid, Hjalmar Soderberg, Kjartan Ragnarsson, Victor Borg and Svend Aage Madsen, among others, to the U. S.

The performance of *Are There Tigers in the Congo?* will take place at The Theatre at Saint Peter's Church in the Citicorp Center (619 Lexington Ave. at 53rd Street) on Monday, October 21, 1991, at 7 p.m. Seating is limited. Admission is free. A reception will follow the performance.

For reservations, call Northern Lights Theatre at 212-627-8325. Romer Communications Inc.

Passport fees increase Nov. 1

If you are planning to go to Finland for all the festivities for "Roots '92" next year and you have to get or renew your U. S. passport, do it before Nov. 1 and save \$20.00

In the Worcester *Sunday Telegram* this past weekend, Travel editor Diana Scott wrote about the increase:

"On Nov. 1, the cost of an adult's 10-year passport goes up from \$35 to \$55; a child's five-year passport from \$20 to \$30.

"The state department blames the price boost on a rise in both labor and material costs to produce a more tamper-proof and secure document."

So, get to your local passport office right away!

for interview on "Worldview," a program on KNOW (91.1 FM), the news station of Minnesota Public radio. This interview will air on October 29 or 30 at 1:30 p.m. He will be joined by Paul Niemisto, music professor at St. Olaf College in Northfield and director of Ameriikan pojat, a brass septet. This group whose mission is to revive and present Finnish brass septet music from the 1930's will be appearing at the Kaustinen Folk Music Festival in 1992.

The reception in honor of Mr. Heiskanen on October 29 from

turn to KAUSTINEN page 10

Kaustinen Folk Music Director to Visit

Mr. Jyrki Heiskanen, Program Director of the Kaustinen Folk Music Festival, will be in the Twin Cities on Tuesday, October 29 to talk about activities in conjunction with the Festival celebration in 1992. A reception will be held in his honor at the International Institute from 5-7 p.m. to which FACA members are cordially invited.

The Kaustinen Folk Music Festival is the largest international folk festival in Scan-

dinavia. In 1992 the Kaustinen Festival will celebrate its 25th year, and the focus will be on Finnish-American music in connection with the "Roots in Finland" focus. During next year the country of Finland is extending an invitation to all emigrants Finns and their descendants to return to Finland and become acquainted (or reacquainted) with the country, its culture and people.

Mr. Heiskanen will be taped

Conference November 6-9:

Making of Finnish America

MINNEAPOLIS, MN - History will be discussed and history will be made at the University of Minnesota, Humphrey Institute Auditorium, as scholars from the United States and Canada and Finland gather November 6 through 9 to present and discuss new research and ideas about Finnish Americans and their place in American society.

Three evenings open to public

Three evening sessions are open to the public without the conference registration fee.

These are the opening session Wednesday evening [Nov. 6]; a discussion on Finnish Americans in the visual arts on Thursday evening [Nov. 7]; and a discussion of autobiography as ethnic literature on Friday evening [Nov. 8].

A dinner and entertainment also open to the public will close the conference on Saturday evening, November 9.

Highlights of the Wednesday session, 7 to 9 p.m., are a keynote address by Professor David Montgomery of Yale University and a performance beginning at 6:30 by the brass ensemble "Ameriikan Pojat" playing traditional Finnish American music.

Thursday evening begins with Marianne Wargelin "Tracing and Defining a Finnish American Art Tradition."

The discussion features professional artists of Finnish descent including Rudy Autio, University of Montana, Dale Eldred, Kansas City Art Museum, Marlene Ekola Gerberick, Independent Artist, and Carl Gawboy, College of St. Scholastica, who

is of Finnish and American Indian descent. A panel and audience discussion follows.

Friday evening Professor Arnold Krupat of Sara Lawrence College, an outstanding authority on autobiographical writing, leads off with a discussion of "Ethnicity and Autobiography: A Definition."

Timo Riippa of the Immigration History Research Center, talks about Finnish American memoirs and William Holtz, University of Missouri, will read from and comment on his own work, "A Finnish American Memoir." A panel discussion follows with audience participation.

Both Finnish American community leaders and scholars will chair and moderate conference sessions over a wide variety of subjects focusing on the evolution of Finnish American identity and culture. In these discussions the second generation experience will be seen as the bridge between the immigrants and contemporary Finnish Americans of the third and fourth generation.

Two thousand copies of the Conference program have already been distributed and the program is still available from the conference arrangements committee. Public sessions are made possible by a grant from the Minnesota Humanities Commission.

For more information or a copy of the program, write to Conference Services, 235 Nolte Center, University of Minnesota, Minneapolis MN 55455 or phone 612-625-6616.

Carl Ross

Kalenteri

CALIFORNIA

Nov. 10 - Thanksgiving dinner, 2 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Reservations: 510-526-3284 or Lempi Duda 510-526-8847.

Nov. 12 - United Finnish Kaleva Brothers & Sisters No. 21 membership meeting, 7:30 pm, cafeteria, Brotherhood Hall, Berkeley.

CONNECTICUT

Oct. 19 - Finnish American Heritage Society's Dance & Raffle Night, 8:30 pm, Finnish Hall, Rt 169, Canterbury. Music by Finn Rhythm, soloist Aatos Autio. First prize in raffle: trip to Finland. Refreshments.

Oct. 24 - Classical Concert by Veikko Ahvenainen, 7:30 pm, First Congregational Church, Rt. 169, Canterbury. No admission charge, free will donation.

Oct. 25 - Concert & dance, 8 pm, Ukrainian Hall, Rt 6, N. Windham. Music by Veikko Ahvenainen; vocals by Hannu Mäkipuro.

MAINE

Oct. 26 - Veikko Ahvenainen's Concert & Dance, 8 pm, Grange Hall, W. Paris. Sponsored by Finnish American Heritage Society of Maine.

MASSACHUSETTS

Oct. 16 - Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 7:30 pm, Community Room, Burger King, Intersection of Rts 132 & 6, Barnstable. Language class at 6 pm.

Oct. 19 - Fall Fair, 9:30-2:00 pm, Fort Pond, Kaleva Rd, Littleton. Sponsored by Maynard Ladies & Knights of Kaleva.

- Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Temperance Society summer camp, Furnace Pond, Suomi Rd (off Rt 36), Pembroke.

- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Oct. 22 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm Street Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.

Oct. 26 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Oct. 27 - Tribute to RAIVAAJA, 2:00 pm, Saima Park, Fitchburg. Sponsored by Finnish Cultural Center.

- Concert by Veikko Ahvenainen, Viking Club, Quincy.

Oct. 29 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, Fitchburg.

Nov. 2 - Holiday Fair, 10 am-1 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg. Sponsored by the Fitchburg Kaleva Knights & Ladies.

MICHIGAN

Oct. 19 - Las Vegas Night, 8 pm-midnight, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills.

Oct. 20 - Merja Soria in concert, 7 pm, Finnish American Heritage Center, Suomi College, Hancock. Soria, who sings, plays kantele & accordion, will perform traditional folk and classical music.

Oct. 22 - Finnish Center Association's Women's Club meeting, 7 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Oct. 23 - Exchange Club of Livonia's annual spaghetti supper, Finnish Center, Farmington Hills. Chef Dick Arvo making his famous spaghetti sauce. Tickets: 478-6939.

Oct. 26 - Knights & Ladies of Kaleva Harvest Dance, Finnish Center, Farmington Hills. Reservations: 313-683-9093; 313-549-3669 or 313-349-3867.

MINNESOTA

Oct. 18 - Finnish American Cultural Activities Inc. monthly meeting, 7:30 pm, International Institute, 1694 Como Ave, St. Paul. Program: "A Glimpse at Business and Industry in Finland" with Matti Korpinen, president of Cimcorp Inc.

Nov. 6-9 - "The Making of Finnish America: An Ethnic Culture in Transition," conference at University of Minnesota, Minneapolis. For more information: Leslie Denny, Program Director; Conference Services; 220 Nolte Center, U of M; 315 Pillsbury Drive SE; Minneapolis MN 55455.

Nov. 6 - United Fund for Finnish American Archives annual meeting, 11:30 am, Holiday Inn Restaurant, Minneapolis.

NEW YORK

Oct. 20 - Finnish Aid Society Imatra semi annual meeting, 2 pm, Imatra Hall, 740 40th St, Brooklyn.

Oct. 21 - *Are There Tigers in the Congo?*, a play by Bengt Ahlfors and Johan Bargum, 7 pm, The Theatre at St. Peter's Church, Citicorp Center, 619 Lexington Ave at 53rd St, New York. Admission is free. Seating is limited. For reservations: Northern Lights Theatre at 212-627-8325.

Nov. 11 - Flute recital by Petri Alanko, 8:00 pm, Merkin Concert Hall, Abraham Goodman House, 129 West 67th St, New York. Sponsored by Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter. Tickets at Merkin Hall box office beginning Oct. 21.

RHODE ISLAND

Oct. 23 - Classical concert by Veikko Ahvenainen, 7:30 pm, St. Andrew's Lutheran Church, Charlestown. No admission charge; free will donation.

All programs subject to change

Cultural Center's RAIVAAJA tribute set for Oct. 27

FITCHBURG, MA - Everyone is invited to join the Finnish Cultural Center in paying tribute to RAIVAAJA on Sunday afternoon, October 27, 2:00 p.m., at Saima Park.

In recent years the cultural center has paid tribute to Oskari Tokoi, posthumously, Eino Friberg and Sävle Syrjälä for their outstanding contributions to Finnish culture.

Consul Edwin E. Kaarela will express the tribute and will introduce the speaker, Consul General Garth Castrén of New York, who was written up in last week's RAIVAAJA.

Irene Hales, mezzo-soprano and soloist at Christ Church Episcopal, will present a program of English and Finnish songs.

Irene Hales

She attended Boston University; studied voice with the late

Helen Quigley, Marilyn Schmiede, and presently is studying voice with Miriam Cassassa of Lunenburg.

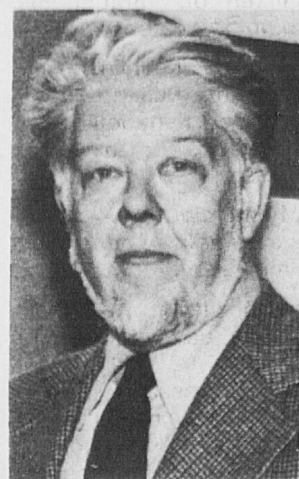
Ms. Hales has been soloist and choral director in several area churches, and conducted ecumenical choirs for special occasions. She has taken part in numerous musical productions at the Theatre at the Mount, and played the role of Mother Abess in "Sound of Music."

Ms. Hales is the daughter of Wilfred Hill and the late Helvi Noponen Hill. Laila Pera, organist at Asburnham Community Church, will be her accompanist.

In addition, Roy Helander, accomplished pianist and popular entertainer among the Finns, will render piano selections. He was honored by the Congregational Church in Maynard last year for 25 years of dedicated service as organist and choir director. Roy is a frequent contributor of articles to RAIVAAJA.

An energetic committee has worked diligently since early summer doing research, writing articles and making plans for this recognition. Weekly articles have appeared in the RAIVAAJA since September giving highlights of happenings through the years.

They were written by: James Hammond, founder of the Cultural Center; Mildred Heino, Miriam Lehto, Turo Hallfors, Eva Hirvi, Irma Laine, and Toini Laakso, president and committee chair.

Roy Helander

A placard of pertinent facts has been prepared by Eira Perko and will be on display on the 27th.

Aili Walsh, past president and current hospitality chair, is planning a tasteful coffee table.

Fabian Raatikainen, retired Raivaaaja employee of long standing, is also a committee member.

RAIVAAJA has been changing to conform with the times and continues to give invaluable service to the Finnish community through the dedicated work of two full time staff, Marita Cauthen, editor, and Jonathan Ratila, business manager, with the support of the board of directors headed by Eino E. Niinimäki, shareholders, part time staff, agents and volunteers.

Remember: Saima Park, 2:00 p.m. Sunday, October 27. Everyone welcome!

Toini Laakso

Symphony Pro Musica to present Sibelius' Second Symphony

HUDSON, MA - Of interest to RAIVAAJA readers is the presentation of Sibelius' *Symphony No. 2* by Symphony Pro Musica on Saturday, October 26, at 7:30 p.m. at Hudson High School auditorium, Brigham St., Hudson, and on Sunday, October 27, at 4:00 in the afternoon at Leominster City Hall.

The first concert of the orchestra's ninth season will also feature Luiz Garcia, a gifted young Brazilian artist, playing Mozart's elegant *French Horn Concerto*, and the premiere performance of *Hudson Fanfares*, written by Margery Goldstein of Hudson.

Both locations are wheelchair accessible.

Tickets are available at a discount for seniors and students. For more information, call Symphony Pro Musica at 508-562-0939 in Hudson or Leominster Arts Council at 508-534-7520 in Leominster.

Symphony Pro Musica

Apartment for rent

133 Mechanic St., Fitchburg, MA near upper common. 4 room, 1 bedroom, spacious and nice. \$375/month. Please call Alice Heikkila at 345-1011 or 582-4911.

FACS Turkey dinner:

SOLD OUT

The FACS 1991 Turkey Dinner and Social on Nov. 10 is sold out!

Finnish-American Club of Saima Secretary Tarmo Hannula asked that that be announced in this week's paper.

At the club's membership meeting on Oct. 9, the membership voted to set a limit of 180 reservations for the turkey dinner due to the fact that the hall couldn't fit many more than that.

In her report on the reservations received to that date, Membership Secretary Ruth Holm said there were 153. Therefore, as of last Wednesday's meeting only 27 places at the turkey dinner remained.

And not knowing how many were then in the mail on their way to Ruth Holm, by the end of the evening Hannula said to announce in the paper that the event was SOLD OUT.

Also at the October FACS membership meeting, Secretary Tarmo Hannula announced that he had volunteered to chair the 1992 Summer Festival.

There is a proposal to serve beef stew at the Festival instead of the chicken barbecue which has become the standard Festival meal in recent years.

Hannula would like some input on whether there is interest on changing the Festival meal to beef stew next year. If you have an opinion, please let him

know. Or write to RAIVAAJA.

Volunteers to peel potatoes for the FACS Turkey dinner can come to the park on Saturday, Nov. 9 at 10 a.m. Bring your own knife.

The FACS Christmas Party will be held on Sunday, December 15.

The dinner will be potluck, and heading up the organizing committee is Paula Parker of Fitchburg.

Helen Harvi of Houston (TX) (formerly of Natick) has donated \$25.00 for the table.

KAUSTINEN
continued from page 9

5-7 p.m. is at the International Institute, 1694 Como Avenue, St. Paul, across from the State Fairgrounds. FACA members are encouraged to come to meet Mr. Heiskanen and learn more about the participation of Finnish-American musicians in the folk music festival.

For more information, call Betsey Robbins at 641-1202.

by Betsey Robbins

FACA Newsletter

CORRECTION

In last week's paper there was a error regarding the year which former Editor-in-chief and Business manager Sävle Syrjälä was stricken ill.

He got sick in November 1980, not November 1979.

ARKKIPIISPA...

jatkoa sivulta 7

too hänelle, että parempiosaisten on udrauduttava heikompiosaisia enemmän.

- En pidä arkkipiispan erityisenä tehtävänä yrittää olla jonkinlainen taloudellinen asiantuntija tässä maassa, hän hymähtää.

- Mutta minulla on tietysti oikeus ajatella ääneen siinä kuin muillakin on.

Vikströmillä on myös pätevyyttä puhua yhteiskunnallisista asioista, sillä hän oli mukana nuorena papistossa, joka 50-luvulla halusi löytää uuden yhteenkuuluvuuden ja solidaarisuuden kansaan. Si-

tä ennen kirkko oli leimallisesti kansalaissodan voittaneen valkoisen osapuolen kirkko.

Vikström oli Porvoon hiipakunnan soliaalishteerinä ja diakonipappina järjestämässä teollisuuspaikkakunnilla keskusteluja, joissa haluttiin lähentää kirkkoa ja työväestöä.

Vikström on esittänyt toimomuksen, että hänen 60-vuotislahjansa osoitettaisiin Estä syövä eteneminen -keräykseen.

Tapio Tuuri
(Demari)

IHMISEN...

jatkoa sivulta 5

harmia tarpeeksi sodan aikana.

Poika lasketteli sitten erilaisia automalleja ja kyllähän minä arvasin että aikoo jymähdyttää minua. Tietää, että sydän on kuin lumipallo, joka lämmitessä sulaa. Että pitäisi ostaa punainen avo-sportti-auto, sillä olisi grandma mukava ajella Voluntownin teitä! Olisihan se näky, saisin varmasti State Trooperin perääni. "Ei poikaseni sinä saat ajella ensin Pollella, se on vankka ja viisas ja pitää sinut järjestyksessä." Hän täytti juuri 16 ja ajolupa on tiedossa.

Niin me lopulta päädyimme Buick-paikkaan ja ostimme valkopintaisen LeSabre-oriin, polleksi sitä ei voi sanoa. Se hyppeli ja tanssi tiellä ja minulla oli nystyrät valkeina kun koetin pitää sen vikuroimatta, että saisin sen kotipihalle. "Mitähän grampsi sanoo, kun näkee mitä on ostettu?" Grampsi oli niin väsynyt saunasta, ettei jaksanut vastata talaaseena hyppiä ilmassa.

Kaikki alkoikin jo näyttää hyvälle ja sitten vierähti suuri kivi tielle; Sarlessi sairastui ja niin meidän lähtö viime vuonna Floridaan jäi tammikuuhun. Siellä vietettiin sitten sairaalomaan koko talvi.

West Palm Beachilla on hyvä astmalääkäri, ja hän sai minun astmani karsinoitua. Elämäntapaa on muutettava, on luovuttava siitä ja tästä ja tehtävä kuten lääkäri määrää. Astma ei koskaan parane, mutta sen kanssa voi elää.

Nyt ollaan taas lähdössä Floridaan. Taakse ei katsota. Kylä on muuttunut vieraaksi ja kylmäksi. Johtuuko siitä, että parhaat luotettavat ystävät nukkuvat nurmen alla ja orpous hiipii puseroon. Kauniit maisemat välkkyvät mielessä ja ne monen monet valoisat ihanat kesät ovat vain muistojen muruja. Mitä sitten on edessä Floridassa, se pitää kokea.

Hertta Odell
Voluntown, CT

Suomesta turvapaikka Leninille?

tien. Yhtenä ehdotuksena on pidetty, että hänet haudattaisiin äitinsä hautaan Pietariin.

Suomen Lenin-museo on lupautunut tarjoamaan lopullisen lepopaikan Vladimir Leninin balsamoidulle ruumiille, jos se aiotaan siirtää pois Moskovasta Punaisella aukiolla olevasta mausoleumista.

Tampereella sijaitsevan museon johtaja Aimo Minkkinen kertoo, että museo tarjoaa mielellään turvapaikan Leninin ruumiille.

"Se on nyt historiaa, joka kuuluu museoon. Museo on paras paikka säilyttää Leniniä," Minkkinen toteaa.

"Tarjosimme aina Leninille piilopaikan, kun ajat olivat vaikeita Venäjällä. Tästä syystä mielestäni olisi nyt normaalia, jos näin tulisi tapahtumaan," Minkkinen jatkaa.

Neuvostoliiton liberaalit uudistajat ovat vaatineet Leninin patsaan siirtämistä pois mausoleumista, jossa sitä on säilytetty vuodesta 1929

Merja Soria konsertoi Hancockissa

HANCOCK, MI - Suomalainen laulaja, kanteleen ja hanurin soittaja Merja Soria, joka asuu nykyisin San Diegossa Kaliforniassa, konsertoi sunnuntaina, lokak. 20. p:nä Suomi Collegessa.

Soria esittää suomalaisista musiikkia collegen Suomalais-amerikkalaisessa Perinnekeskuksessa klo 7 illalla. Hän on valinnut ohjelmistonsa perinteellistä kansan- ja klassillista musiikkia.

Muusikko Soria on syntynyt Helsingissä ja valmistui siellä soittajaksi kuuluisan hanurinsoittajan Merja Ikkelän oppilaana. Hän opiskeli klassillis-

ta musiikkia Helsingin konservatoriossa ja yliopistossa. Vuonna 1985 hän jatkoi opintojaan Sibelius akatemiassa.

Soria on esiintynyt Suomessa useilla kiertueilla ja ulkomailla mm. Sveitsissä, Saksassa, Italiassa, Lichtensteinissa, Ruotsissa ja Yhdysvalloissa. Vuonna 1989 hän muutti San Diegoon jatkaakseen opintojaan kaupungin yliopistossa.

Soria on esiintynyt kahdesta viimeisessä FinnFestissä, Suomi Collegessa ja Floridasa. Nyt hän tekee lyhyen konserttimatkan pohjoisvaltioihin. Suomi Collegen konsertti on ainoa Hancockin alueella.

Suomen Pan Am Deltan hoiviin marraskuussa

Amerikkalaisen velkaselvitystilaan joutuneen Pan Am lentoyhtiön Suomen liikenne siirtyy toisen amerikkalaisyhtiön Deltan hoitoon marraskuun alussa.

Delta on palkannut kaikki noin 25 Pan Amin Suomen työntekijää. Paikallisjohtajana jatkaa Asser Leppänen.

Delta kärsii konepulasta, jonka vuoksi Suomen liikenteen vuorovälit harvenevat. Aina-kin ensimmäisten kuukausien ajan Delta lentää Helsingistä New Yorkiin vain kolmena päivänä viikossa Oslon kautta. Pan Amilla yhteys on päivittäin.

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO.

MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

In Touch with You

and sensitive to your financial needs.

Your savings federally insured to \$100,000
NCUA
National Credit Union Administration
a U.S. Government Agency

MEMBER
MASSACHUSETTS CREDIT UNION
MSIC
SHARE INSURANCE CORPORATION

WCU
WORKERS' CREDIT UNION

- 815 Main Street, Fitchburg 345-1021
- 40 Fairmount Street, Fitchburg 343-5810
- 313 Pleasant Street, Gardner 632-9200
- 12 N. Main Street, Orange 544-2188

1991 INTERNATIONAL CREDIT UNION DAY

Thursday, October 17th

On January 17, 1927, the Credit Union League of Massachusetts celebrated the first official holiday for Credit Union members and staff. January 17 was chosen because it was the birthday of America's "Apostle of Thrift," Benjamin Franklin (1706-1790).

On October 17, 1991, we invite you to join in on the celebration of a special holiday: International Credit Union Day. 77 million Credit Union members served by more than 36,500 Credit Unions in 79 nations will take part in the celebration.

It's a wonderful opportunity to remember all of the good things our members make possible.

Please Join Us For Refreshments.

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2:00 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

Syysmarkkinat lauantaina, lokak. 19. p:nä klo 9:30 aam. - 2:00 ip. Maynardin Kalevaisten Huvilalla, Fort Pondilla Littletonissa. Järjestäjä Maynardin Kalevan Naiset ja Ritari.

Lauantaina, lokak. 19. p:nä klo 10:00 aam. - 3:00 iltap. Messiah Lutheran kirkon vuotuiset syysmyyjäiset. Pannukakkua ja kahvia tarjolla koko päivä; ilmainen verenpaineklinikka; ruoka- ja kahvileipää, käsitöitä, makeisia ym. Osoite 750 Rindge Road, Fitchburg.

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, lokak. 19. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Sunnuntaina, lokak. 27. p:nä klo 2:00 ip. Finnish Cultural Center huomioi RAIVAAJAA Saiman Puistossa pidettävässä tilaisuudessa. Kaikki tervetulleita!

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaina, lokak. 8. p:nä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopanen toivotti jäsenet ja ystävät tervetulleiksi kokoukseen, minkä aikana huomioitiin seuran 30-vuotistoimintaa. Virallinen perustamispäivä on lokakuun 11.

"America" ja "Maamme laulu" laulettiin Neima Johnsonin pianosäestyksen tahdissa.

Seuraavat vieraat otettiin vastaan lämpimästi: Arvo Kouvo, Fitchburg; Herbert Peterson, Gardner; Laila Annelin, Leominster; ja Charles Pelto, Fitchburg. Vieraat ovat aina erittäin mieluisia.

Sihteeri Irene Vilakari luki

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina lokakuun 19. p:nä klo 8 - 12 yöllä

Hi-Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja Floridaan ja Suomeen ja minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster Puh. 537-4536

Uutispaloja

Finnish Cultural Center järjestää sunnuntaina, lokak. 27. päivänä klo 2:00 iltapäivällä Saiman Puistossa kunniajuhlan RAIVAAJALLE. Tilaisuus on avoin yleisölle ja kaikki ovat tervetulleita.

Finnish Cultural Center on järjestänyt kunnia-tilaisuuksia viime vuosina muun muassa Oskari Tokoilta sekä Eino Fribergille ja Sävle Syrjälälle heidän merkittävästä panoksestaan suomalaisen kulttuurin hyväksi.

Raivaajan kunniaksi järjestetyssä tilaisuudessa kunniakonsuli Edwin E. Kaarela pitää alustuspuheen, jonka yhteydessä hän esittelee juhlatilaisuuden pääpuhujan Suomen USA:n pääkonsuli Garth Castrénin New Yorkista.

Garth Castrén on toiminut Suomen pääkonsulina New Yorkissa vuoden 1989 marraskuusta.

Castrén astui Suomen ulkoministeriön palvelukseen 1965. Kaksi vuotta myöhemmin hän sai jo komennuksen Lontoon. Sitä seurasi kolmivuotinen kausi New Yorkissa Suomen YK:n lähetystössä.

Vuosien mittaan Castrén on palvellut Nairobissa Keniassa, Genevessä, Zambiassa ja aina välillä Helsingissä.

New Yorkin pääkonsulaatti kattaa 36 osavaltion lisäksi Virgin Islandsin ja Puerto Ricon. Sen alaisuudessa on 24 kunniakonsulaattia ja kaupallista keskusta.

Castrénin ja hänen vaimonsa Marjaanan lisäksi perheeseen kuuluu 24-vuotias poika Kaarlo, joka parhaillaan opiskelee New York Universityn lakitieteellisellä laitoksella, ja University of Massachusettissa opiskeleva 21-vuotias tytär Nina, joka viettää tämän kouluvuoden vaihto-oppilaina Englannissa.

Tilaisuudessa esiintyy Christ Church Episcopal -kirkon mezosopraano ja soololaulaja Irene Hales, joka esittää lauluja sekä suomen- että englanninkielellä. Hales on opiskellut laulua Boston Universityssä edesmenneen Helen Quigleyn sekä Marilyn Schmiegen ja viime aikoina myös lunenburgilaisen Miriam Casasan johdolla.

Hales on toiminut soololaulajana ja kuorojohtajana useissa Massachusettsin alueen kirkkoissa ja hän on johtanut ekumeenistä kuoroa erilaisissa erikoistilaisuuksissa. Hän on ollut mukana myös useissa Theatre at the Mountin musiikkiproduktioissa ja hän on näytellyt muun muassa äiti-Abessin roolin "Sound of Mu-

sic"-musikaalissa.

Ms. Hales on Wilfred Hillin ja edesmenneen Helvi Noponen Hillin tytär. Saiman Puiston tilaisuudessa häntä säestää Ashburnham Community Churchin urkuri Laila Pera.

Tilaisuudessa esiintyy myös suomalaisten keskuudessa suosittu taitava pianisti Roy Helander, joka esittää valitsemiaan pianosävelmiä. Maynardin Congregational Church palkitsi hänet viime vuonna 25 vuoden työstään urkurina ja kuorojohtajana. Helander tunnetaan myös monista Raivaajaan kirjoittamistaan artikkeleista.

Tilaisuutta varten perustettu aktiivisesti toiminut komitea on tehnyt runsaasti työtä kesästä lähtien tehdessään tutkimustyötä, kirjoittaessaan artikkeleita ja suunnitellen juhlatilaisuutta. Komitean jäsenten kirjoittamia artikkeleita on julkaistu Raivaajassa viikottain syyskuusta lähtien.

Historian varrelta poimittuja muistelukirjoituksia ovat kirjoittaneet Cultural Centerin perustaja James Hammond, Milfred Heino, Miriam Lehto, Turo Hallfors, Eva Hirvi, Irma Laine ja Toini Laakso, joka on yhdistyksen presidentti ja komitean puheenjohtaja. Eira jatkaa seuraavalla sivulla

Kirkollisia

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiamuuna asemalta WEIM 1280, Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 9:30 aam. Pastori Philip Meher toimii väliaikaispastorina. Klo 10:30 kahvi- ja mehtarjoilu. Klo 10:45 pyhäkoulu kaikenikäisille.

Konfirmaatioluokka kokoontuu tiistaisin klo 6:00 illalla.

Kuoroharjoitukset tiistaisin klo 6:45. Ron Harry urkurina ja kuoronjohtajana. Virvokkeita pääätteeksi.

Miesten seura kokoontuu joka kolmas keskiviikko klo 7:30 illalla.

Pyhäkoulu leikkikouluikäisistä (3 v.) 9-luokkalaisiin klo 10:45 - 12:00 aam. Debbie Champagne valvoo.

Nuorisoryhmä kokoontuu joka toinen sunnuntai-iltana klo 6-8. Mark ja Tami Green ohjaajina.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, lokak. 20 p., klo 9:15 aam. sunnuntaioulu.

Klo 9:15 aikuisten raamattuluokka. Klo 9:30 korkea-koululaisten raamattuluokka. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 5:00 ip. äänestäjien kokoontuminen.

Ashburnham, MA

Suomenkielinen puhelinharrastus numerosta (508) 827-3181. Tämä viikottainen puhelinsanoma lähetetään (toistaiseksi) kesäkauppaltaamme, Lake Road, Ashburnham, MA 01430.

Evank. Kerttu Kopsala

Kultaisen län Kerho

edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

Andrew Ahlfors kertoi käyneensä vaimonsa kanssa katsomassa Hillcrest hoitokodissa olevaa Hilja Grönlundia.

Lauri Anttila kiitti kerhoa korteista, jotka hän oli saanut toipilasaikanaan. Hän kiitti myös saamistaan syntymäpäiväkorteista.

"Happy Birthday" laulettiin seuran syntymäpäivän kunniaksi.

Monet kiitokset seuraaville henkilöille heidän kerholle antamistaan lahjoista: Toivo Savola - \$10.00 vanhempiensa Mr. ja Mrs. Paakkarin muistolle ja nimetön \$10.00 lahjoitus.

Kaksi uutta jäsentä, Rachel Leppänen, Fitchburg ja Vieno Bianco, Sun City, AZ, toivotettiin myös tervetulleiksi.

Kiitokset annettiin myös kahvipöytään herkkuja tuoneille: Irene Vilakari, Ruth Holm, Mil-

dred Heino, Anna Niemi, Kaija & Mikko Pesonen, Rauni Cote, Kaarina Mäki, Aune IUoma, Aune Kärkkäinen, Aino & Lauri Anttila, Mr. & Mrs. Ahlfors, Elsie DesJardins, Elsie Warren, Irja Alitalo, Miriam Orava, Bertha Brandt, Henni Lappalainen, Ethel Anttonen ja Anton Nopanen.

Todella hienoa, että kerhossa on näin monta mainiota kokiä.

Ohjaket annettiin sitten Mildred Heinolle, joka esitteli Charles Pellon. Hän soitti useita rpeitä harmonikkasävellyksiä.

Sen jälkeen Mr. Nopanen luki lokak. 11, 1961 pidetyn ensimmäisen kokouksen pöytäkirjan.

Ethel Anttonen lauloi useita kauniita sooloja oman pianosäestyksensä tahdissa. Sitä seurasi Rauni Coten lukema kirjoitus seuran perustamisesta.

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

NORTH END SUBARU MAZDA ISUZU

SUBARU-MAZDA
757 Chase Road, Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911

ISUZU
525 John Fitch Highway, Fitchburg
(508) 345-1011

TERVETULOA YSTÄVÄT
ALICE & EUGENE HEIKKILA

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

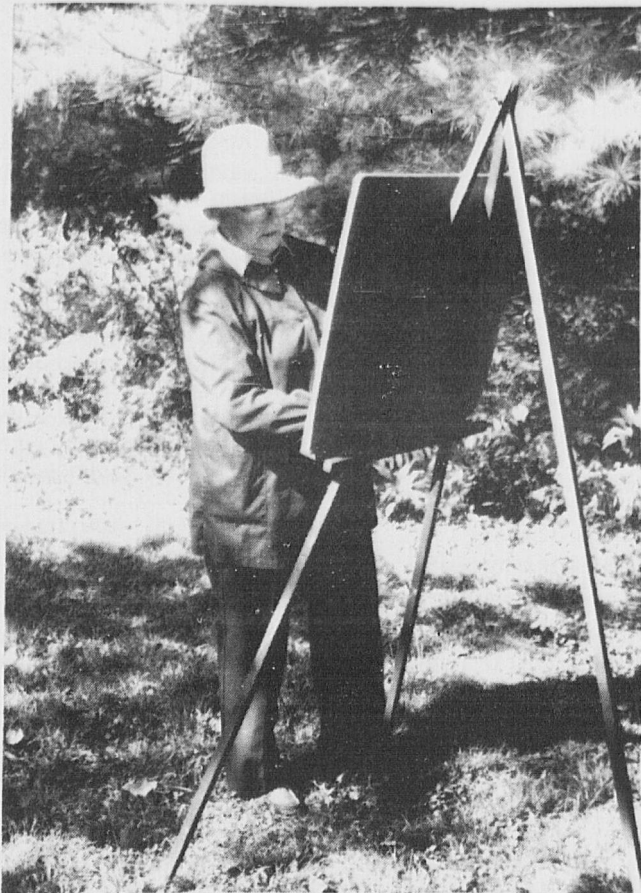
71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

GARDNER, MA - Ashburnhamilaisen Sirkka (Linna) Höglundin piirustuksia ja veistoksia on esillä Mount Wachusett Community Collegien Fine Art Centerin näyttelyssä lokakuun 23. päivästä marraskuun 15.

Sirkka Höglundin piirustuksia näytteillä Gardnerissa

päivään.
Avajaisvastaanotto pidetään perjantaina, lokak. 25. päivän

Höglund nauttii luonnonharmassa piirtämisestä.

Kuva: Gene Cauthen

iltana klo 6:30 - 9:00. Tilaisuus on avoin yleisölle. Galleria sijaitsee osoitteessa 44 Green Street.

Collegen East Wing Galleryn näyttelytiloissa on esillä Höglundin lyijykynä- ja puuhii-
lipiirustuksia, joita on valittu uran alkuaikojilta nykypäivän töihin, kattaen yli 55 vuoden periodin.

Näyttelyssä esillä olevat piirustukset on järjestetty kronologiseen järjestykseen alkaen vuoden 1936 alastonpiirustuksista ja jatkuen aina tänä keväänä MWCC:ssa puuhii-
lellä tehtyihin maisemapiirustuksiin.

Höglund nauttii eniten työskentelystä ulkoilmassa. Niinpä hän pakkaakin usein varusteensa autoon ja ajaa maaseudulle. Niin hän on tehnyt useasti tänä vuonna MWCC:n kevätlukukauden päättymisen jälkeen. Kesän ulkoilmaretkillä on syntynyt piirustuksia paikallisista rakennuksista ja naapureiden kotiympäristöistä. Nämä työt ovat myös esillä Collegen näyttelyssä.

Höglundia piirustus on kiinnostanut aina lapsuudesta lähtien. 1930-luvulla hän jatkoi piirustusharrastustaan Bostonin Copley Societyn tunneilla.

Avoliitto ja perheen perustaminen piti hänet useita vuosia pois harrastuksen parista,

kunnes hän ja hänen aviomiehensä Eugene aloittivat öljyvärimaalauksen Carl Pickhardtin johdolla Fitchburgin Taide-
museossa.

Öljyvärimaalamista jatkettiin myöhemmin John Capuchettin, John Enserin ja myöhemmin Richard Whitneyn kanssa, joka tunnetaan hyvin Bostonin koulukunnan maaseutu- ja muotokuvamaalarina.

Vesivärimaalauksen Sirkka Höglund aloitti Nera Umvinin kanssa, mutta jatkoi vesiväriopintojaan Cushing Academyn taideosaston johtajan Robert Johnsonin kanssa.

Höglundin veistosopinnot saivat alkunsa Bostonin Museum Schoolissa, jonka jälkeen hän jatkoi opintojaan lyhyen aikaa Sharon Art Centerissä Blanch Dombeckin kanssa. Viime aikoina hän on opiskellut alaa Gene Cauthenin johdolla Mount Wachusett Community Collegessa.

Vuonna 1970 Höglund voitti Fitchburgin Taidemuseon vuosittaisessa aluenäyttelyssä kuvanveiston ensimmäisen palkinnon.

Hän teki myös kaksi vuotta sitten Fitchburgin Saiman Puistossa paljastetun merkittävän suomalaisen valitomiehen Oskari Tokoin pronssiin valetun korkokuvan.

Aikaisempina vuosina Höglundin maalauksia on ollut esillä mm. Nashoba Hospitalissa Ayerissa, MA, The New England Telephone Learning Centerissä (tunnetaan nykyisin Nynexin nimellä) Marlboro-
ssa, MA, sekä muissa erilaisissa alueen näyttelyissä.

Neljä vuotta sitten Höglund valittiin kuukauden taiteilijaksi Fitchburgissa ja hänen työnsä pääsivät pormestarin toimistoon näytteille.

Piirustus on kuitenkin Sirkka Höglundin sydäntä lähimpänä, veistostaide tulee niukasti kakkosena. "Olen vakuuttunut siitä, että hyvä piirtämistaito on pohjana kaikille taidemuodoille. Suurimman osan öljy- ja vesivärimaalauksistani olen aloittanut piirustushahmotelmilla," hän toteaa. Näyttelyn yhteydessä on esillä myös Höglundin muutamia veistostöitä, jotka hän on tehnyt MWCC:ssa viimeisen neljän vuoden aikana. Näytteillä on myös aikaisempia teoksia, joista useimmat ovat esillä nyt ensimmäistä kertaa.

Muiden töidensä ohella Sirkka Höglund on toiminut Raivaajassa usean vuoden ajan vapaaehtoisena postittajana.

Taidenäyttelyyn on yleisöllä vapaa pääsy. Collegen galleria on avoinna näyttelyaikana maanantaista torstaihin aamukahdeksasta iltayhdeksään ja perjantaisin aamukahdeksasta kello viiteen illansuuhun.

UUTISPALOJA ... jatkoa edellisiltä

Perko on valmistellut asiaankuuluvan faktohjelman, joka on myös esillä lokakuun 27. päivän tilaisuudessa.

Aili Walsh, yhdistyksen entinen puheenjohtaja ja nykyinen kunniapuheenjohtaja järjestää tilaisuuteen kahvitarjoilun. Komiteassa on mukana myös Raivaajan entinen monivuotinen työntekijä Fabian Raatikainen.

Kaikille musiikista kiinnostuneille on nyt tarjolla klassista musiikkia. Lauantaina lokakuun 26. päivänä Symphony Pro Musica -orkesteri esittää Hudson High Schoolin

Auditoriumissa klo 7:30 illalla Sibeliuksen sinfonian no. 2. High School sijaitsee osoitteessa Brigham Street, Hudson. Sama Sibeliuksen sinfoniakonsertti on kuultavissa myös seuraavana päivänä, lokakuun 27. kello 4:00 iltapäivällä Leominsterin City Hallissa.

Ensimmäisessä konsertissa kuullaan myös nuorta lahjakasta brasilialaista artistia Luiz Garciaa, joka soittaa Mozartin elegantin French Horn Concerton sekä ensiesityksen Hudson Fanfares -sävellyksestä, jonka on tehnyt hudsonilainen Margery Goldstein.

Kumpaankin konserttitilaisuuteen pääsee myös pyörätuoleilla.

Symphony Pro Musica -orkesteri on perustettu vuonna 1983. Sen toiminta perustuu alueen vapaaehtoisin muusikoihin, jotka esittävät poimintoja parhaista orkestraalisista musiikkisävellyksistä, suosituista klassisista mestariteoksista aina jännittäviin uusien säveltäjien teoksiin.

Lisätietoja saa soittamalla Symphony Pro Musican numeroon (508) 562-0939 tai Leominsterin Arts Councilin numeroon (508) 534-7520.

CAMBRIDGE, MA - Gallery 57, City Hall Annex, 57 Inman Street, esittelee lokakuun ajan suomalaissyntyisen taitelijan Marja-Riitta Liangon (kuvassa) uusimpia töitä. Galleria on auki maantaista perjantaihin klo 8:30 aam. - 5:00 ip. Lisätietoja saa puhelinnumerosta (617) 349-4380.

50-vuotishääpäivä

Tarmo ja Helen Hannula

WORCESTER, MA - Lokak. 4, 1991 tuli kuluneeksi 50 vuotta siitä, kun Helen ja Tarmo Hannula, 12 North Ashland St., avioituivat. Pastori William Hokkanen vihki Tarmo Hannulan ja Helen Lahtisen lokak. 4, 1941 Suomalaisessa Lähetysseurakunnassa Lindwood Streetillä.

Hannuloiden tytär Jeanne Russell ja kaksi lapsenlasta asuvat Lakeside, Oregonissa.

Tarmo on ansainut elantonsa maalarina ja tapetoisijana. Helen on toiminut Worcester Science Museumin sihteerinä ja työskenteli 11 vuoden ajan Worcester Memorial sairaalan kahvilassa ennen kuin jäi eläkkeelle 11 vuotta sitten.

Hannulat liittyivät Finnish American Club of Saimaan 1967 ja ovat toimineet aktiivisesti seuran parissa. Menneenä keväänä Helen sai vastaanottaa yhden seuran "Sauna bucket" palkintoista.

Tarmo on FACS:n sihteerin ja toimittaa seuran uutiskirjettä. Hän on toiminut myös aktiivisena varojenkerääjänä Reipas Field Fund -rahaston hyväksi. Useita vuosia Hannulat ovat myös kaupanneet suomalaistekstein varustettuja t-paitoja ja tarroja.

Tarmo on palvellut myös kansallisen FinnFest USA:n johtokunnassa.

Ylläotettu kuva on otettu Finnish American Club of Saimaan äskettäisessä velkakirjan polttotilaisuudessa.

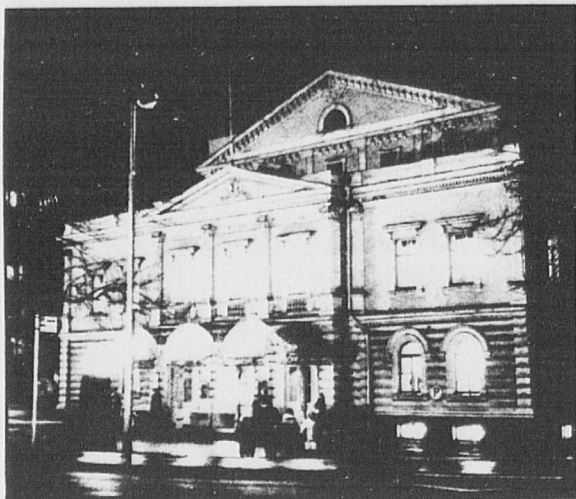
Suomen uutisia

Kansallisooppera täytti 80 vuotta

Suomen kansallisooppera täytti lokakuun alussa 80 vuotta. Merkkipäiväänsä ooppera vietti työn merkeissä. Ohjelmassa oli balettia, kolmen teoksen kokonaisuus Divertimento 15, Fauni ja Pulcinella.

Suomen kansallisooppera aloitti nimellä Kotimainen ooppera -Inhemsk Operan. Syksyllä 1911 Edward Fazer ja Aino Acté olivat kutsuneet kokoon toimikunnan perustamaan maahan vakituisen oopperalaitoksen. Avajaisnäytäntö oli 2. lokakuuta 1911 venäläisessä Aleksanterin teatterissa, jossa ooppera yhä toimii.

Uutta taloa kansallisooppera on saanut odottaa pitkään. Nyt uusi talo on valmistumassa Helsinkiin Töölönlahden rannalle. Talo on jo ulkoiselta olemukseltaan lähes valmis, sisätiloissa on vielä tekemistä, ja tällä tiedolla avajaisviikkoa voidaan viettää marraskuussa.

Venäläisestä Aleksanterin teatterista alkoi kansallisoopperan taival ja samassa rakennuksessa se vieläkin toistaiseksi toimii.

Suomen rataverkko uusiksi

Superjunien tulo Suomen rautateille näillä näkymin vuosituhannen vaihteessa tietää rataverkoston laittamista lähes uuteen uskoon. Helsingistä kuuteen suuntaan 200 kilometrin tuntivauhtia kulkeva rataohjus vaatii kulunvalvontalaitteet ja tuhdin kiskokotuksen.

Ratojen perusparantami-

seen on Valtion Rautateillä laskettu kuluvaan kaksimiljardia markkaa.

Vuoteen 2012 mennessä pääsee superjunilla Turkuun, Poriin, Seinäjoelle, Jyväskylään, Kuopioon ja Joensuuhun. VR hankkii näitä rataosuuksia varten 25 erikoisnopeaa junaa joko Ruotsista tai Italiasta.

Suomalaiset pankit eivät ole niin vakavaraisia kuin pankit itse ovat antaneet ymmärtää. Pankit ovat piilottaneet merkittäviä riskejä kirjanpitoonsa ulkopuolelle.

Pankkien omaisuus on usein yliarvostettua. Pankkeilla on paljon kiinteistöjä, joiden todellisia markkina-arvoja on vaikea osoittaa. Eduskunnan talousvaliokunta selvittääkin miten pankkien toimintaa voitaisiin seurata nykyistä tarkemmin.

Suomen nykyiselle talouslammalle on etsitty vertailukohtia historiasta. Vastaavaa talouden pudotusta ei sodan jälkeisestä Suomesta löydy.

Monet vertaavatkin nykyistä talouden kriisiä 1930-luvun tilanteeseen.

Suomi on nyt lähtökohdiltaan monin verroin vauraampi yhteiskunta kuin 1930-luvulla. Kuitenkin eräs piirre tekee nykyisestä lamasta vielä 1930-luvun pula-aikaakin vaarallisemman talouskriisin: pankitkin ovat menettäneet haavoittumattoman vakavaraisuutensa. SKOP:n romahdus näytti mihin on tultu.

Riskisijoitukset taseen ulkopuolella

Suomen Pankin selvityksen mukaan pankit ovat jättäneet omien taseidensa ulkopuolelle vastuuta moninkertaisesti sen edestä mitä kirjanpidossa

näytetään.

Kiinteistöjen osalta kätkeytyä vastuuta on puolitoista kertaa ja arvopapereissa peräti kolme kertaa enemmän kuin taseessa näkyviä vastuita.

Riskien kätkeminen onnistuu siten, että pankki ei ota konsernitaseeseensa mukaan osakkuusyhtiöitä, joita se kuitenkin rahoittaa. Mitä vaikeammaksi taloudellinen tilanne menee, sen suuremmaksi riskit kasvavat.

Pankit ovat rahoittaneet esimerkiksi kiinteistösijoituksia, joiden vakuudet ovat nykyisellään varsin kyseenalaisia. Eduskunnan talousvaliokunta on ryhtynyt tekemään selvitystä nykyisen lainsäädännön ja valvonnan riittävydestä.

Lapin ruska kiehtoo edelleen

Ruska-aika on säilyttänyt asemansa yhtenä Lapin matkailun huippukausista. Ruskamatkailijoita arvioidaan vierailevan pohjoisessa lamasta huolimatta yhtä paljon kuin viime vuosina.

Lapissa matkailu on muutenkin tänä vuonna pitänyt pintansa paremmin kuin muualla Suomessa. Kun heinäkuun loppuun mennessä matkailijoiden yöpymismäärä muualla Suomessa laski puolitoista prosenttia, kirjattiin Lapissa kasvua noin kaksi prosenttia.

Lapin matkailun kolme selvästi erottuvaa huippujaksoa ovat maaliskuuhuhtikuu, kesä-heinäkuu sekä syyskuu. Viime vuonna vilkkain kuukausi oli heinäkuu, jolloin yöpyjiä oli 156,000. Syyskuu oli kuukausista neljänneksi vilkkain 124,000 yöpyjällä.

Lapin Matkailu Oy:stä kerrotaan, että matkailijoista suurin osa on edelleen kotimaasta, joskin italialaiset ja ranskalaiset ovat ruvenneet kiinnostumaan Lapin väriiloista.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.

Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjiä halutaan

Finnair ja Lufthansa aloittaa yhteistyön?

Finnair sanoutui irti Austrian Airlinesin, SAS:n ja Swissairin kanssa suunnittelemaan Euroopan laatuliitosta (EQA). Nyt Finnair ja saksalainen Lufthansa pyrkivät yhteistyöhön.

EQA:n avulla eurooppalaiset pienet lentoyhtiöt pyrkivät yhteistyöllä muodostamaan riittävän vahvan yksikön suurten kilpailijoiden vastapainoksi. Äskettäin Wienissä pidetyssä kokouksessa EQA:n jäsenet löivät lukkoon yhteistyön muodot. Käytännössä tämä tarkoittaa yhtiöiden reitiverkkojen yhteistä suunnittelua, markkinointi- ja myyntiorganisaatioiden saattamista yhden johdon alaisuuteen,

yhteistä tuotekehittelyä ja lentokenttäpalveluiden yhteistä suunnittelua ja järjestämistä.

Finnair jättäytyi kuitenkin laatuliiton ulkopuolelle. Yhtiön esikuntatoimintojen johtaja Henrik Arle perustelee ratkaisua sillä, että "EQA:ssa Finnairin liikenne ja markkinaosuus olisivat uusien suunnitelmien seurauksena kutistuneet".

Välittömästi EQA-päätöksen jälkeen Finnair otti yhteyttä saksalaiseen Lufthansaan ja sopi yhteistyön käynnistämispalaverista. Saksalaiset tekivät viime kesänä aloitteen Finnairin ja Lufthansan yhteistoiminnan kehittämiseksi.

ABB Strömberg uudistaa Zimbabwen sähköverkkoa

ABB Strömberg on solminut yli 200 miljoonan markan kaupat Zimbabween rakennettavasta sähkönsiirtoverkosta. Järjestelmän uusimis- ja laajennustyön on tilannut yhtiöltä Zimbabwen valtiollinen voimayhtiö. Suomen vientiyhtiö on myöntänyt voimayhtiölle korkotukilainaa hanketta varten.

Kauppa on ABB Strömbergin historian suurimpia. Se vaikuttaa toimitusjohtaja Lauri Ruotsalaisen mukaan merkittävästi yhtiön Sähköjakeilu Oy:n työllisyyteen ja osataan muidenkin vaasalaisten yhtiöiden työllisyyteen.

ABB Strömberg Power toimittaa projektiin mm. teho-
muuntajia.

Muuttohaukat suojelun alle

Muuttohaukat on saanut Suomessa tukijakseen myös valtionyhtiön, sillä Valtion Rautatiet on päättänyt osallistua uhanalaisen lajin suojeluun omalla panoksellaan.

Jokaisesta lokakuun aikana ostetusta istumapaikkalipusta tilitetään yksi markka muuttohaukan suojeluun.

Suomessa on tällä hetkellä 60-70 pesivää muuttohaukkaa. Laji on koko Euroopassa kärsinyt ympäristömyrkyjen aiheuttamista pesintojen epäonnistumisesta.

VR:n keräämällä rahasummalla pyritään ensisijaisesti edesauttamaan muuttohaukkaan kohdistettua tutkimustyötä. Tärkeintä on selvittää lajin elintavat sekä elinympäristön ominaispiirteet.

Lajia uhkaa myös pesien tarkoituksellinen hävittäminen ja ryöstäminen. Siksi asennekasvatusta on tehostettava.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittääkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$23.00, 6kk \$15.00, 3kk \$11.00
Ulkomaille: 12kk \$28.00, 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Suomen uutisia

Zhirinovski:

"Suomen liittämistä voidaan neuvotella"

- Jos Suomi ei sekaannu Venäjän toimiin sen etupiirissä, niin ehkä ei ole tarvetta liittää Suomea Venäjään. Valloittamisen sijasta asiasta voidaan neuvotella, lupaili Neuvostoliiton liberaali-demokraattisen puolueen johtaja **Vladimir Zhirinovski** Helsingissä pitämässään lehdistötilaisuudessa selvitellessään hämmästyttävää herättäneitä lausuntojaan. Hän vakuutti kannattavansa periaatteessa rau-

hanomaista rinnakkaiseloa.

Zhirinovski uskoo, että hänet valitaan ensi keväänä Neuvostoliiton presidentiksi. Hän sai yli kuusi miljoonaa ääntä keuhalla Venäjän presidentinvaalissa.

Venäjän etupiiriin kuuluvat Zhirinovskin mukaan Turkki, Afganistan ja Iran, sillä Baltian jälleen itsenäistyneet tasavalvat ovat hänen puheessaan edelleen Venäjän osia ja pyssyvät.

Sanaa Neuvostoliitto Zhirinovski ei käytä, sillä hän haluaa palata Venäjään, jossa on 50-70 kuvernementtia. Itsestään selvää on, että Karjalaa ei palauteta; jos rajoja muutetaan niin vain Venäjän eduksi, hän toteaa.

Zhirinovskin mukaan venäläisillä oli vuoteen 1988 hyvä käsitys Suomesta, mutta sitten kun Baltian maat aina vetosivat siihen, että ne eläisivät yhtä hyvin kuin Suomi, jollei

niitä olisi liitetty Venäjään, "osassa kansaa" syntyi käsitys, että Suomi innostaa ero-prosessia.

Zhirinovski menee itse vielä pidemmälle ja syyttää Suomea sekaantumisesta Baltian asioihin, kun se vie muun muassa tekniikkaa "separatisteille".

Zhirinovski perustelee - aidon kansalliskiihkoisen populistin lailla - kantojaan jatkuvasti sillä, että niillä hän saa ääniä.

- Suomessa tai Ranskassa en voisi voittaa, mutta nälkäisellä ja tuhotulla Venäjällä minulla on mahdollisuus saada 50 prosenttia äänistä. Ja nimenomaan ensi keväänä, sillä viiden vuoden kuluttua talous olisikin jo paremmassa tilassa, hän tunnustaa.

Työttömyys laski lievästi

Suomalaisten työttömien määrä on pysynyt entisellä ennätyskorkealla tasollaan, vaikkakin työttömien työnhakijoiden määrä laski hieman elokuussa edellisestä kuusta. Lasku johtui työministeriön katsauksen mukaan lomautusten vähenemisestä. Muiden kuin lomautettujen työttömien määrä sen sijaan kasvoi edelleen.

Elokuun lopussa oli työttömyys 243,100 työtöntä työnhakijaa. Määrä on 8,600 pienempi kuin heinäkuun lopussa. Ilman lomautettuja työttömien määrä nousi heinäkuussa 3,600.

Sibelius-Akatemian huippuopettajat kehuvat suomalaisia

Sibelius-Akatemiassa kamarimusiikin opetus mielletään tärkeäksi osaksi muusikon koulutusta, ja parhaillaan akatemia on saanut vieraakseen kolme Amadeus-kvartetin jäsentä, jotka mestarikurssillaan opettavat 12 suomalaista kvartetia ja yhtä trio.

Opettajat ovat viulutaiteilijat **Norbert Brainin** ja **Siegmund Nissel** sekä sellotaiteilija **Martin Lovett**. Mestarit ovat kurssiin tasoon tyytyväisiä ja he ihailevat sitä, että Suomen kokoisesta maasta voi löytyä niin monta kvartetia.

Nissel ja Lovett toteavat, että ei edes Lontoon ja Kölnin akatemiasta yhteensä saataisi kokoon tällaista kvartetia. Heistä on myös erinomaisen hyvä asia, että kamarimusiikin opetus kuuluu itsestään selvytenä Sibelius-Akatemian opetusohjelmaan, kuuluhan se muusikon perustaitoihin. Näin hyvin asiat eivät ole aina muualla musiikkikorkeakouluissa, he toteavat.

Amadeus-kvartetin kurssilla on mukana monenasteisia

kvartetteja, ammattiyhtyeistä aivan nuorien opiskelijoiden kokoonpanoihin. Siegmund Nissel toteaa ihailevansa ammattikvartetin syvää omistautumista musiikille, halua oppia uutta ja paneutua asioihin kaikkien orkesterikieridensä keskelläkin.

Kurssin nuorimmat ovat 11- ja 12-vuotiaita. Amadeus-kvartetin jäsenten mielestä ihan tilanne vallitsee kvartetissa ja parhaat tulokset saavutetaan, kun sen kaikki neljä jäsentä säilyttävät yksilöllisyytensä yhteensoitossa. Lisäksi on tärkeää, että ensi viulun soittaja on voimakas persoona, ja sellainen on Amadeus-kvartetin oma primas Norbert Brainin, jolla on temperamenttia ja mielipiteitä.

Devalvaatio kaataisi yrityksiä

Suomen kaavailema devalvaatio heiluttaisi vakavasti muita kuin vientiyrityksiä, lisäksi konkurssseja ja sitä kautta työttömyyttä. Valuuttapohjaisesta tai ulkomaisesta luotonotosta kaksi kolmasosaa, yli 100 miljardia markkaa, on muiden kuin vientiyritysten velkaa.

Devalvaatio kasvattaisi näiden muiden yritysten ja toimialojen velkataakkaa devalvaatiota vastaavalla summalla.

Merkittävät suomalaiset ekonomistit ja poliitikot eivät kannata devalvaatiota. Devalvaatiohöyry meni harakoille, antaisi voimakkaan inflaatio-sysäyksen. Se veisi ulkomaiden luottamuksen Suomen talouspolitiikkaan sekä luottamuksen Suomeen sopijakumppa-

nina. Se nostaisi myös korkoja.

Valuuttakikkailu on armotta menneen ajan väline hoitaa taloutta. Avoin talous ei löydä keinoja suojautua devalvaation jälkivaikutuksilta.

Suomen Pankki, maan hallitus, suurin oppositiopuolue Sdp sekä SAK järjestönä ovat kaikki torjuneet devalvaation käytön lamalääkkeenä. Silti devalvaatiopuheet elävät, jopa voimistuvat, tietyissä piireissä. Kovimpia painostajia ovat olleet metalli-, paperi- ja puuliitot.

LLOYD K. HÄNNILÄ

79 East Rd. • Box 500 • Westminister, MA 01473 • (508) 874-0629

Vuokko ja Antti Nurmesniemi, suomalaisen muotoilun keskeiset vaikuttajat, ovat vastaanottaneet arvostetun kansainvälisen muotoilupalkinnon. Heidät palkittiin muotoilun merkittävästä kehittämisestä kansainvälisellä tasolla.

Luovutustilaisuus pidettiin Japanin Osakassa, jossa avattiin samalla myös Osakan viides kansainvälinen muotoilunäyttely. Japanin muotoiluneuvosto myönsi tunnustuksen nyt viidettä kertaa.

Osakassa samaan aikaan pidettävään laajaan muotoilutapahtumaan kuuluvat kansainvälinen muotoilukilpailu sekä suuri muotoilualan katselmus.

Vuokko ja Antti Nurmesniemi ovat jo pitkään vaikuttaneet omaperäisellä suunnittelullaan niin kotimaisen kuin kansainvälisen muotoilun kehitykseen. He ovat toimineet näkyvästi sekä teollisen muotoilun, sisustusarkkitehtuurin että muoti- ja teollisuussuunnittelun aloilla.

Japanin muotoiluneuvosto

Nurmesniemet palkittiin Japanissa

Vuokko ja Antti Nurmesniemi ovat vuosikymmeniä olleet suomalaisen muotoilun kärkinimiä maailmalla.

palkitsi lisäksi kaksi muuta laisen arkkitehdin **Fumiko** alan arvostettua edustajaa: **Makin**. Tunnustuksen saajien tanskalaisen huonekaluyrityksen tuotantoa esiteltiin laajalti sen Fritz Hansenin ja japani-muotoilutapahtumassa.

Eläinsuojelua Suomessa jo 120 vuotta

Suomalainen eläinsuojelu viettää kuluvana vuonna juhluvuotta, sillä maan vanhin eläinsuojeluyhdistys, Turun eläinsuojeluyhdistys täyttää 120 vuotta ja Suomen eläinsuojeluyhdistys 90 vuotta.

Eläinsuojeluvalvoja **Anja Eerikäinen** kertoo, että Suomen odotetaan tänä vuonna allekirjoittavan hyöty- ja lemmikkieläimiä koskevan Euroopan Neuvoston sopimuksen. Turkis- ja koe-eläimiä koskevan sopimuksen Suomi on jo allekirjoittanut.

FINNEXPRESS

ABSOLUTELY & POSITIVELY

LOWEST AIRFARES

WHEN YOU FLY

FINNAIR TO FINLAND

Scandinavian Bonus Pass
Included Free with Tickets!

* ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD *

FOR INFORMATION AND RESERVATION CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017

Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454

FAX 212-688-4495

Maailman tapahtumia

Väkivalta kiristää pakolaiskiistaa

Pakolaisista ja muista turvapaikan hakijoista on tullut Saksassa yhä suurempi ongelma, kun ulkomailta muuttajien paine kasvaa eikä helpoja periaatteellisia ratkaisuja näy.

Saksa ottaa turvapaikan hakijoita vastaan paljon enemmän kuin mikään muu Euroopan maa. Tulijoita voi tänä vuonna olla yli 200,000, joista viitisen prosenttia saa lopulta jäädä.

Käytännön huolta ovat kasvattaneet äkkiä mellakat, joita kiihkoisat nuorisjoukot järjestävät.

Ulkomaalaisia ahdistavat äärioikeiston ryhmät ovat pieniä, mutta ne näkyvät hyvin

julkisuudessa ja saavat myös tukea tyytymättömyydestä, jota muuttajat nostattavat Saksassa.

Varsinkin länsisaksalaisia painavat tuoreen kyselyn mukaan turvapaikan hakijat vielä enemmän kuin Saksan yhtymisen kulut, vaikka lähes kaikki puoltavat turvapaikkaa vainoille.

Elintasoja ja helpompaa elämää hakevat on kuitenkin saatava nopeasti maasta ulos, sanoivat kyselyyn vastanneet. "Turvapaikan väärinkäyttö" on viime kuukausien iskusanoja.

Myös poliitikot ovat yhtä mieltä siitä, että tulijain määrää täytyy hillitä. Turvapaikkaa anovien asiat täy-

Uusnatsien mielenosoitus Saksan Bayreuthissa elokuvassa.

tyt käsitellä nopeammin ja päätökset on pantava pian toimeen.

Väkivalta on kärjistänyt kiistaa periaatteista. Saksan juutalaisten johtaja Heinz Galinski sanoi, että mellakat ja suhtautuminen niihin ovat "häpeä yhtyneelle Saksalle".

Saksan katoliset piispat vaaroittivat puhumasta sum-

massa turvapaikan väärinkäytöstä. Kotimaasta lähtöön voi olla muita hyviä syitä kuin poliittinen vaino, piispat sanoivat.

Kernaasti kansan nimissä puhuva laajalevikkoinen Bild Zeitung -lehti sanoi poliittikojen aikailevan, vaikka Saksaan tulee uusi turvapaikan hakija joka toinen minuutti

Vaihtoehto-Nobel jaettiin

Niin sanottu vaihtoehtoinen Nobel-palkinto (The Right Livelihood Award) myönnettiin tänä vuonna kahdelle brasilialaiselle, maattomien talonpoikien oikeuksia puolustavalle järjestölle, patohanketta vastaan taistelevalle intialaiselle Pelastakaa Narmada-liikkeelle ja Bengt ja Marie Thérèse Danielsonille, jotka ovat käyneet sitkeää taistelua Bikini-atollin ydinkokeista kärsimään joutuneiden Rongelapsaaren asukkaiden puolesta. Danielssonit jakavat palkintosumman niin ikään saarelaisien oikeuksia ajaneen senaattori Jeton Anjain'in ja saaren asukkaiden kanssa.

Kunniapalkinnon sai englantilainen Edward Goldsmith pitkäaikaisesta taistelusta yhteiskunnallisia epäoikeudenmukaisuuksia ja ympäristön tuhoamista vastaan.

Right Livelihood -palkinnon perusti ruotsalais-saksalainen Jakob von Uexküll. Palkintosumma on miljoona kruunua eli noin 160,000 dollaria.

Amnesty laajentaa toiminta-alaansa

Kansainvälinen ihmisoikeusjärjestö Amnesty International aikoo tästä eteenpäin toimia aktiivisemmin poliittisten oppositioryhmien suorittamia ihmisoikeusloukkauksia vastaan.

Amnesty tulee vastaisuudessa myös toimimaan pelkästään homoseksuaalisuutensa takia pidätettyjen puolesta.

Järjestön toimialan laajentamisesta päätti äskettäin Yokohamassa Japanissa kokoontunut kansainvälinen edustajainkokous.

Joka toinen vuosi kokoon-tuva edustajainkokous on Amnestyn korkein päättävä elin. Se kerää yhteen lähemmäs 400 aktivistia 70 maasta.

Edustajainkokous tuomitsi poliittisten oppositioryhmien mielivaltaisten murhien, kidutusten ja panttivankien ottamisen aiheuttamaa "inhimillistä kärsimystä" ja päätti tehostaa Amnestyn raportointia näistä loukkauksista.

- Kansainvälisen oikeuden mukaan hallitukset ovat vas-

tuussa ihmisoikeuksien suojelusta ja hallitusten loukkaukset tulevat edelleen olemaan työmme perusta. Mutta meidän on myös puututtava niihin hirvittäviin tekoihin, joihin aseistetut oppositioryhmät kuten esimerkiksi Sri Lankan Tamiliteerit (Liberation Tigers of Tamil Eelam LTTE) ja Perun Loistava Polku (Sendero Luminoso) ovat syyllistyneet.

Amnesty painotti samalla, ettei se ota kantaa hallitusten vastaisen väkivallan oikeutukseen eikä näiden ryhmien poliittisiin ohjelmiin.

- Ainoa huolenaiheemme on inhimillinen - olemme huo-

lissamme uhreista, järjestö sanoi.

Hallinnollisesti pidätettyjen puolesta

Amnesty aloittaa nyt toiminnan panttivankien, homoseksuaalisuutensa takia pidätettyjen ja maastaan karkoitettujen puolesta.

Järjestö aikoo samalla tehostaa toimintaansa hallinnollisesti - ilman syytettyä ja oikeudenkäyntiä - pidätettyjen puolesta.

- Näin toivomme auttavamme tuhansia sorrosta kärsiviä ihmisiä vuosittain. He tarvitsevat voimakkaan kansainvälisen äänen puhumaan heidän puolestaan, järjestö sanoi.

Pelkästään homoseksuaalisuutensa takia pidätettyjä ihmisiä löytyy monessa maassa mm. Neuvostoliitossa. Amnesty aloittaa toimintansa näiden puolesta heti kun järjestö on saanut valmiiksi ohjeita toiminnan perustaksi.

Amnesty on aiemmin toiminut sellaisten ihmisten puolesta, jotka ovat olleet pidätettyinä homoseksuaalisten

oikeuksien ajamisesta, mutta ei ole adoptoinut pelkästään homoseksuaalisuutensa takia pidätettyjä.

Perusta säilyy

Aseistettujen oppositioryhmien suorittamiin murhiin ja panttivankien ottamiseen Amnesty tulee puuttumaan jo mainittujen Sri Lankan ja Perun lisäksi mm. Filippiineillä ja Lähi-idässä.

Hallinnollista pidätystä ilman syytettyä ja oikeudenkäyntiä poliittisten vastustajien hiljentämiseen käyttävät mm. Kiinan, Intian ja Ghanan hallitukset. Israelin hallitus puolestaan on karkottanut useita poliittisia vastustajiaan.

Vaikka Amnestyn työ nyt laajenee sen perusta tulee pysymään samana.

Järjestö vaati mielipidevankien vapauttamista ja pikaiset oikeudenmukaiset oikeudenkäynnit poliittisille vangeille.

Amnesty vastustaa myös kaikissa tapauksissa kidutusta ja kuolemanrangaistuksen käyttöä ja pyrkii näiden lopettamiseen.

Ahlströmille suurkauppa Thaimaahan

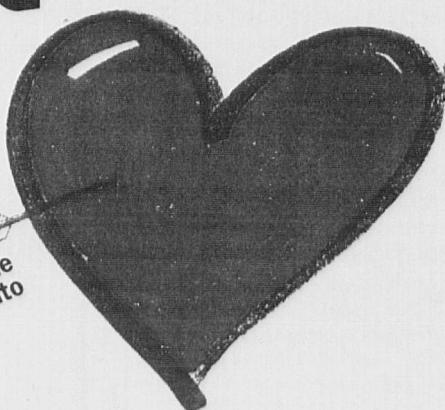
A. Ahlström Oy on solmimassa suurkaupan Thaimaahan. Yhtiö toimittaa lähes 450 miljoonan markan laitteet ja palvelut Thaimaahan rakennettavaan uuteen sellutehtaan.

Suomen ulkoministeriö hyväksyi hankkeelle runsaan 382 miljoonan markan korkotukilainan. Kyseessä on tähän asti suurin ulkoministeriön hyväksymä korkotukihanke.

Hankkeeseen toimittavat laitteita ja palveluja Sunds Defibrator, Rauma Oy, A. Ahlström, JP-International, Suomen Puhallintehdas, Sähkölähteenmäki ja Valmet Automation.

The right flight to Helsinki

New York
Chicago
Los Angeles
Seattle
Toronto

Helsinki

Fly SAS from North America to Helsinki and enjoy a convenient transfer via Stockholm or Copenhagen Airport. Both are welcome retreats from the crowds of other European airports, offering travelers hassle-free connections. SAS has several daily flights to Helsinki that allow you to connect directly from your transatlantic flight, or linger and take advantage of wonderful tax free savings at Stockholm or Copenhagen Airport's shopping center. Mileage Plus and OnePass members earn mileage credit that may be redeemed later for free travel awards on SAS. **For more information, contact your travel agent or SAS at 1-800/221-2350.**

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES